

Högskolerankingen 2009

FOTO: MATS SAMUELSSON

Förord

Kvaliteten i den högre utbildningen och forskningen är avgörande för företagens konkurrenskraft. Företagen behöver kunna rekrytera kvalificerad och välutbildad arbetskraft och ta del av den forskning som bedrivs. Med dessa behov som utgångspunkt har Sydsvenska Industri- och Handelskammaren tagit fram en modell för att mäta och ranka hur de svenska lärosätena presterar. En modell utgör dock aldrig en absolut sanning och rankingens främsta syfte är att ligga till grund för en diskussion kring kvaliteten vid högskolor och universitet.

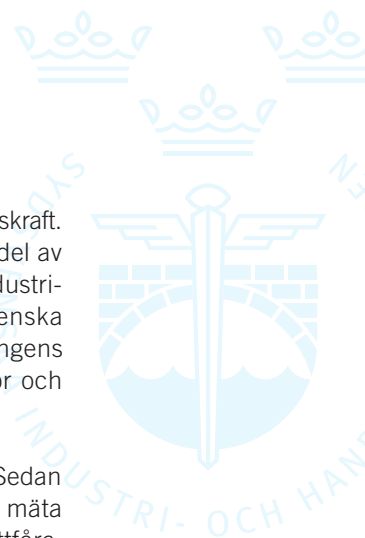
När rankingen publicerades för första gången 2006 var den tämligen kontroversiell. Sedan dess har den svenska högskoledebatten förändrats. Diskussionen om vikten av att mäta och utvärdera kvaliteten hos de svenska lärosätena har flyttat in i debattens mittfåra. Flera nya rankingar har tillkommit och regeringen har öppet gett sitt stöd till den här formen av kvalitetsmätning. Regeringen har också gett Högskoleverket i uppdrag att utreda hur ett nytt system för utvärdering av högskoleutbildning ska utformas – ett arbete som redovisades den 15 september i år.

Den kanske tydligaste bekräftelsen på att Handelskammarens Högskoleranking legat i debattens framkant är att två av de parametrar som används i rankingen numera är vägledande vid regeringens fördelning av forskningsmedel mellan lärosätena.

Trevlig läsning.

Malmö september 2009

Henrik Andersson
Analyschef

Innehållsförteckning

Sammanfattning och slutsatser	5
De sydsvenska lärosätena	9
Lunds universitet	10
Växjö universitet	12
Blekinge tekniska högskola	14
Högskolan i Halmstad	16
Högskolan i Kalmar	18
Högskolan Kristianstad	20
Malmö Högskola	22
Sveriges lantbruksuniversitet	24
Metod och modell	26
Frågor och svar om modellen	28
Bilaga 1 Diagram över samtliga lärosäten	31
Bilaga 2 Datablad för 2008	41
Bilaga 3 Känslighetsanalys	45

Sammanfattning och slutsatser

Årets Högskoleranking toppas liksom tidigare år av Karolinska institutet, följt av Sveriges lantbruksuniversitet och Handelshögskolan i Stockholm. De åtta främsta lärosätena har varit de samma under hela mätperioden 2002-2008.

Tabell 1 **Topplistan över Sveriges lärosäten 2009.**

Lärosäte (förra årets placering)	Värde
1. Karolinska institutet (1)	139
2. Handelshögskolan i Stockholm (3)	129
3. Sveriges lantbruksuniversitet (2)	126
4. Chalmers Tekniska högskola (5)	118
5. Kungliga tekniska högskolan (4)	115
6. Uppsala universitet (7)	113
7. Lunds universitet (6)	110
8. Linköpings universitet (8)	105
9. Umeå universitet (9)	99
10. Högskolan i Jönköping (11)	96
11. Göteborgs universitet (14)	94
12. Luleå tekniska universitet (10)	94
13. Stockholms universitet (15)	94
14. Växjö universitet (12)	93
15. Blekinge tekniska högskola (19)	90
16. Mälardalens högskola (23)	90
17. Högskolan i Halmstad (18)	88
18. Högskolan i Kalmar (22)	87
19. Högskolan Dalarna (16)	87
20. Mittuniversitetet (27)	87
21. Högskolan i Skövde (9)	87
22. Södertörns högskola (20)	86
23. Högskolan Väst (26)	82
24. Högskolan Kristianstad (25)	82
25. Malmö högskola (21)	82
26. Karlstads universitet (17)	81
27. Örebro universitet (28)	80
28. Högskolan i Borås (24)	77
29. Högskolan i Gävle (29)	69
30. Högskolan på Gotland (30)	50

Modellen är konstruerad utifrån ett genomsnittligt indexvärde för hela Sverige på 100. Ett sammanlagt värde på över 100 innebär att lärosätet ligger över riksgenomsnittet. De lärosäten som i tabellen ovan får samma poäng har rangordnats utifrån första decimalen i varje lärosätes totala poäng. De statistiska uppgifter rankingen bygger på är från år 2008.

Ranking med genomslag

Sedan Handelskammaren lanserade den första rankingen har svensk högskoledebatt och högskolepolitik förändrats på många sätt. År 2006 var kvalitetsmätning och jämförelser av svenska lärosäten kontroversiellt. När vi nu skriver år 2009 betraktas rankingar som en etablerad del av debatten. När regeringen förra året gav Högskoleverket i uppdrag att närmare studera frågan om rankingar användes just Handelskammarens ranking som exempel. Regeringen har därefter vid flera tillfällen uttalat sitt stöd och intresse för den här formen av kvalitetsmätning. Ett annat mått på hur debatten förskjutits är att regeringen själv numera använder två av de parametrar som ingår i Handelskammarens Högskole-ranking för att värdera kvaliteten på forskningen hos svenska universitet och högskolor. Regeringen har infört så kallad kvalitetsbaserad anslagsfördelning där kvaliteten mäts utifrån lärosätenas förmåga att attrahera externa medel och antalet publicerade artiklar.

Framgångsexempel

Högskolerankingen ger möjlighet att följa utvecklingen för varje enskild parameter för samtliga svenska lärosäten över perioden 2002-2008. Därigenom går det att urskilja ett par tydliga framgångsexempel. Vi har därför valt ut några exempel på lärosäten vars utveckling på ett specifikt område förtjänar att studeras närmare. En gemensam nämnare för de lärosäten som genomfört en stark förbättring på en enskild parameter tycks vara att man arbetat mot tydligt kvantifierade målsättningar.

De sydsvenska lärosätena

Som företrädare för de sydsvenska företagen ligger Handelskammarens fokus särskilt på de lärosäten som finns i södra Sverige.

Årets Högskoleranking visar glädjande nog att flera av de sydsvenska lärosätena utvecklats positivt sedan förra året. Lunds universitet fortsätter att vara nummer ett i Sydsvetrike och har under hela mätperioden haft en konkurrenskraft som överstiger riket generellt, i år med värde 110. Växjö universitet ligger kvar som tvåa i Sydsvetrike med en 14:e plats och 93 poäng. Blekinge tekniska högskola fortsätter att klättra och når i år värde 90 och en 15:e plats. Högskolan i Halmstad, Högskolan i Kalmar, Högskolan Kristianstad och Malmö Högskola ligger relativt tätt samlade med mellan 88 och 82 poäng. Konkurrensen bland det stora antal lärosäten som ligger runt 80 poäng innebär också att små ändringar i någon parameter får stort genomslag på rankinglistan.

För Sydsvetrikes del är det förstas särskilt glädjande att både Blekinge tekniska högskola och Högskolan i Kalmar klättrar i rankingen och att Sydsvetrike därmed för första gången har tre lärosäten bland de 15 främsta. Något mera bekymmersamt är att det endast är Lunds universitet som återfinns bland topp-10 i rankinglistan. Lunds universitet är dessutom det enda sydsvenska lärosäte som uppnår ett värde över riksgenomsnittet.

Linnéuniversitetet konkurrenskraftigt

Högskolerankingsmodellen gör det möjligt att lägga samman Växjö universitets och Högskolan i Kalmars värden. På så sätt fås ett fiktivt värde för det nya Linnéuniversitetet. Detta teoretiska experiment ger en intressant indikation på det nya lärosätets konkurrenskraft. Linnéuniversitetet skulle få 109 poäng vilket skulle ge en åttonde plats i riket, just efter Lunds universitet.

Modellen

Den statistiska modell som Högskolerankingen bygger på mäter varje lärosäte på åtta områden (för en mera utförlig beskrivning av modellen, se avsnittet *Metod och modell*). De statistiska uppgifter som årets Högskoleranking bygger på är från 2008.

1. Effektivitet i grundutbildning
2. Studentattraktivitet
3. Pedagogiska resurser
4. Lärarkvalifikationer
5. Internationellt utbyte
6. Attraktiv forskning för företag
7. Effektivitet i forskarutbildning
8. Forskningsproduktivitet

Resultatet för varje område vägs sedan samman till ett värde för hela lärosätet. Modellen relaterar därefter lärosätena till riket som helhet, vilket ges indexvärde 100. Eftersom alla lärosäten relateras på samma sätt, genererar modellen en rangordning mellan högskolorna och universiteten i riket. Mätningarna har gjorts sedan 2002, vilket gör det möjligt att följa utvecklingen på varje lärosäte för perioden 2002-2008.

Data till modellen kommer nästan uteslutande från officiell statistik som alla har tillgång till. De statistiska uppgifterna kommer framför allt från Högskoleverket och Verket för högskoleservice. Data om antal publicerade vetenskapliga artiklar har sammanställts av Danmarks Tekniska Universitets Promotion Centre.

Framgångsexempel

Högskolan i Kalmar – forskningsproduktivitet

Högskolan i Kalmar har sedan 2002 uppvisat en stadigt förbättrad forskningsproduktivitet. Med forskningsintäkter på blygsamma 155 miljoner kronor lyckades Högskolan Kalmar under 2008 producera 132 vetenskapliga artiklar. Kalmars framgång på detta område kan sannolikt förklaras av det strategiarbete mot ökad vetenskaplig kvalitet som högskolan bedrivit sedan 2002. Ett nyckelord i detta arbete har varit specialisering där Kalmar målmedvetet arbetat för stärka de områden där högskolans förutsättningar för höjd kvalitet är goda; Liv, hälsa och miljö, Ekonomi och kultur, Kommunikation, design och lärande samt Sjöfart.

Mälardalens högskola – internationellt utbyte

Mälardalens högskola har under perioden 2002-2008 ökat sitt mätvärde på området internationellt utbyte från 56 till 94. Ökningen tycks vara resultatet av ett fokuserat arbete att skapa en internationell profil för skolan. En konkret åtgärd som slagit väl ut är etableringen av Mälardalen International Master Academy. I högskolans strategiska dokument har de allmänt formulerade målsättningar som ofta återkommer i andra lärosätens strategier, brutits ner till konkreta kvantifierade mål för antalet in- och utresande på både student- och forskarnivå.

Lunds universitet – studentattraktivitet

Lunds universitet brottades vid 2000-talets första år med ett fallande söktryck. De senaste fyra åren har dock denna utveckling vänts till en positiv kurva där Lunds senaste värde är 108, tydligt över riksgenomsnittet.

En av orsakerna till att det totala antalet sökande ökat är att de tidigare vikande siffrorna för civilingenjörsutbildningarna vid Lunds Tekniska Högskola vänt. På flera av utbildningarna ökade antalet sökande med över 30 procent mellan 2007 och 2008. Det gäller till exempel utbildningarna i maskinteknik och teknisk fysik och bioteknik.

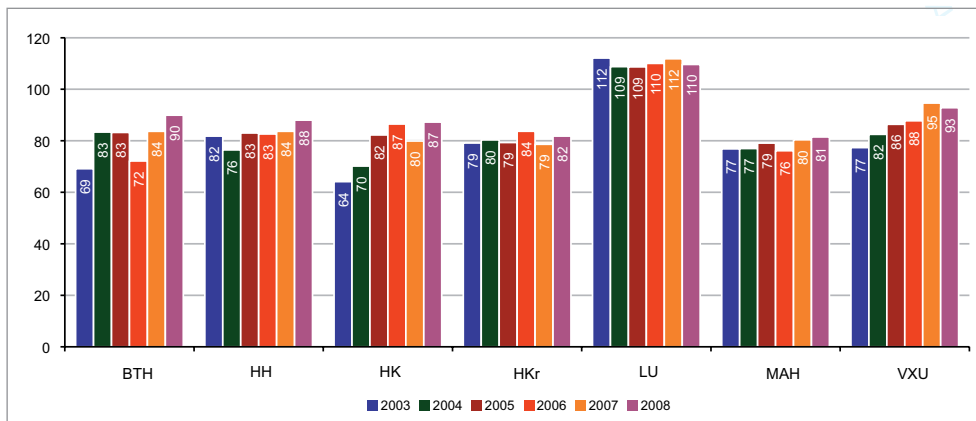
Utöver de generella fluktuationer i antalet sökande som följer av hög- och lågkonjunkturer finns det anledning att befara att den svåra bostadssituationen i Lund påverkar antalet sökande.

Karolinska institutet – attraktiv forskning för företag

Karolinska institutet (KI) har under hela mätperioden haft en hög och ökande andel extern finansiering. Bland de svenska lärosätena är det i första hand de specialiserade som har högst andel externfinansiering. Att KI lyckats att varje år höja sin redan höga andel ytterligare är imponerande. Bakgrunden kan sannolikt sökas i den omfattande fundraisingkampanj *Genombrott för livet* som KI driver. Målet är att dra in en miljard kronor till lärosätets 200-årsjubileum 2010.

De sydsvenska lärosätena

Som företrädare för de sydsvenska företagen ligger Handelskammarens fokus naturligen på de lärosäten som finns i södra Sverige¹. Nedanstående bild visar de sydsvenska lärosätenas utveckling över perioden 2003-2008.

Figur 1. Utvecklingen för de sydsvenska lärosätena under perioden 2003-2008².

I tabell 2 visas de sydsvenska universitetens och högskolornas placering under perioden 2003-2008. Beroende på att många lärosäten får liknande poängantal kan placeringen variera relativt sett mer än poängvärdet.

Tabell 2. De sydsvenska lärosätenas placering 2003-2008.

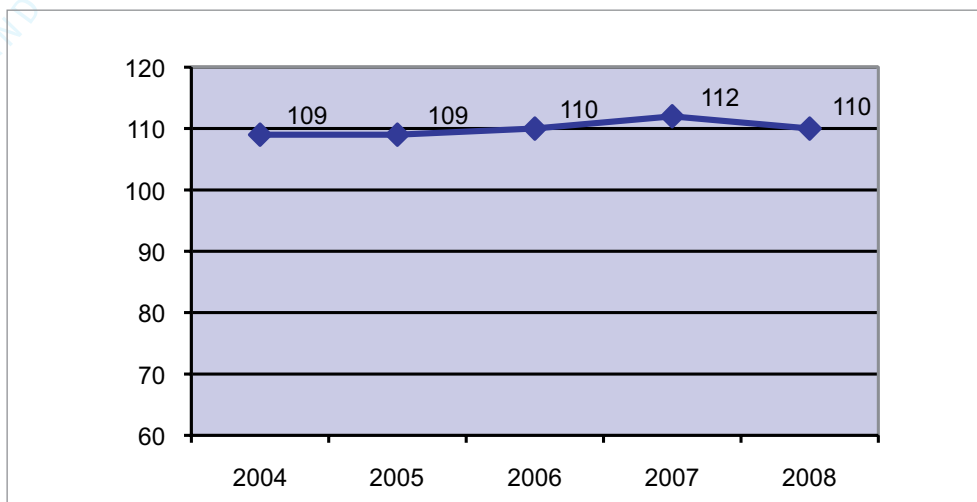
Lärosäte	Placering					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
LU	7	7	7	7	6	7
VXU	19	19	17	16	12	14
BTH	26	17	18	26	19	15
HH	16	24	19	22	18	17
HiK	29	29	20	18	22	18
HKr	18	21	24	21	25	24
MAH	20	23	25	25	21	25

¹ Sveriges Lantbruksuniversitet har endast ungefär en fjärdedel av sin verksamhet i Alnarp i Skåne och finns inte med i sammanställningen över de sydsvenska lärosätena. Däremot har SLU fått ett eget avsnitt i slutet av rapporten.

² BTH=Blekinge tekniska högskola, HH=Högskolan i Halmstad, HiK=Högskolan i Kalmar, HKr=Högskolan Kristianstad, LU=Lunds universitet, MAH=Malmö högskola, VXU=Växjö universitet

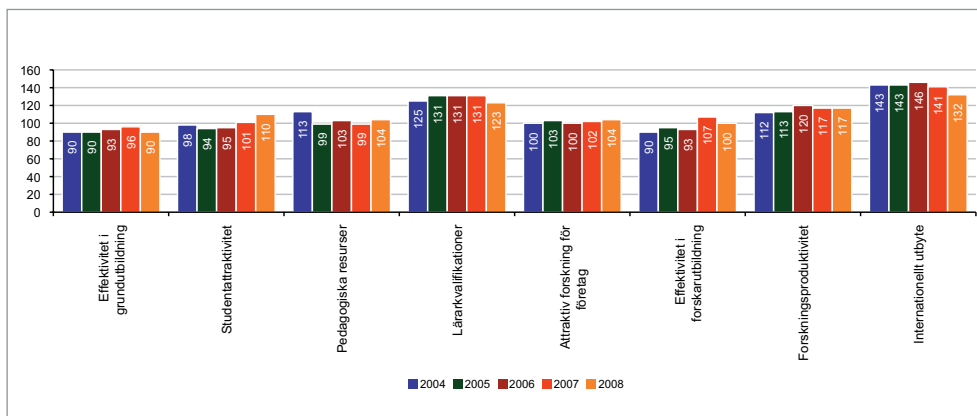
Lunds universitet 110 poäng plats 7

Lunds universitet har under hela mätperioden legat stabilt en bit över riksgenomsnittet och värdena för 2008 visar på en liten tillbakagång från 112 till 110. Detta ger ändå en överlägsen förstaplats bland de sydsvenska lärosätena och en sjundeplats för hela riket. Lund är dessutom det enda av de sydsvenska lärosätena som placerar sig över riksgenomsnittet.

Figur 2. Lunds universitets samlade värde över perioden 2004-2008.

Lunds universitet ligger för första gången över riksgenomsnittet på sju av de åtta parametrarna. Endast effektivitet i grundutbildningen fortsätter att ligga under 100. Sitt högsta värde har Lund på parametern internationellt utbyte.

Figur 3. Lunds universitets värden för åtta parametrar.

Parametern lärarkvalifikationer fortsätter att ligga imponerande högt, särskilt för ett lärosäte av Lunds storlek. Sjuttio procent av lärarna vid Lunds universitet är disputerade vilket är högt över riksgenomsnittet 57 procent. Endast Handelshögskolan i Stockholm har en högre andel disputerade lärare.

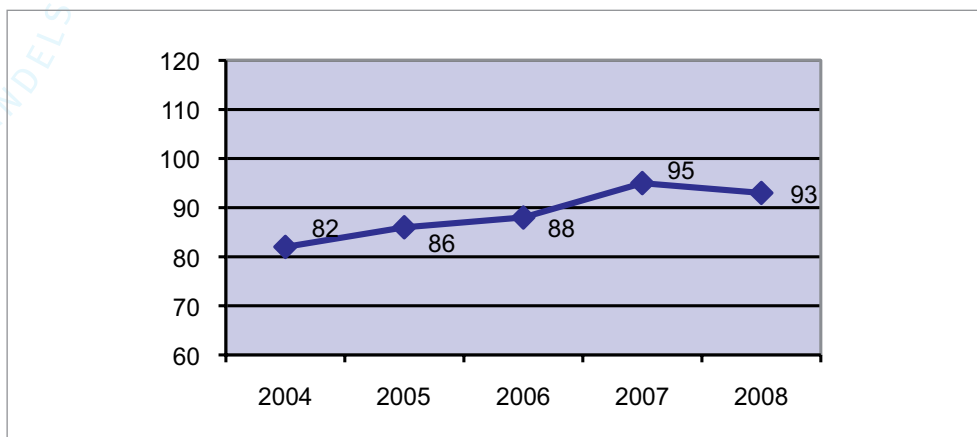
Den stigande kurvan för området studentattraktivitet fortsätter och ökar i år från 101 till 110. Lunds universitet ser därmed ut att ha stabiliserat sig på en nivå som ligger klart över den bekymmersamt låga nivån från ett par år tillbaka i tiden.

Effektiviteten i grundutbildningen fortsätter dock att vara Lunds universitets svagaste område med det förhållandevis låga värdet 90. Med undantag av Stockholms universitet (73) ligger samtliga andra universitet över 100 på denna parameter.

Hemsida: www.lu.se

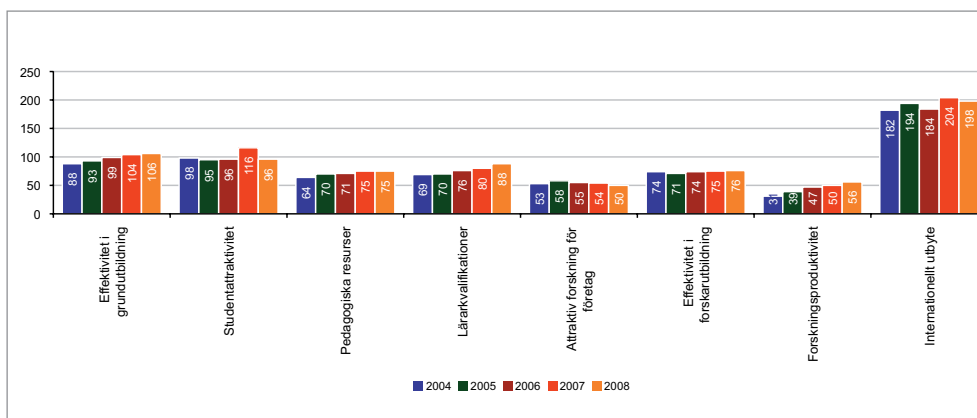
Växjö universitet 93 poäng plats 14

Växjö universitet får ett totalt indexvärde om 93, en svag nedgång sedan förra året. Växjö ligger därmed kvar på en andra plats bland de sydsvenska lärosätena och placerar sig på en 14:e plats i riket.

Figur 4. Växjö universitets samlade värde över perioden 2004-2008.

Växjö karakteriseras i mätningen av en ganska ojämn profil där värdet 198 på parametern internationellt utbyte hör till mätningens högsta, samtidigt som värdet 50 på attraktiv forskning för företag är mätningens lägsta för den parametern. Glädjande för Växjö är att områdena lärarkvalifikationer och effektivitet i grundutbildning visar en positiv och stadigt stigande kurva.

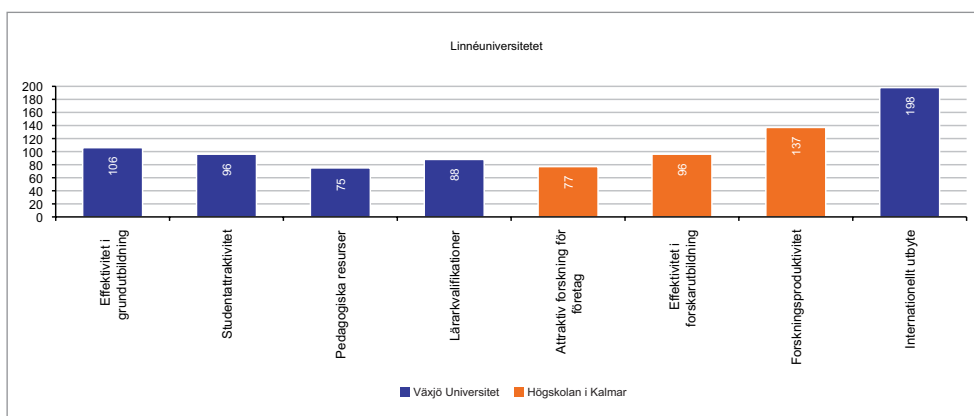
Figur 5. Växjö universitets värden för åtta parametrar.

Universitetets internationella profil är en stor tillgång och styrka där Växjö bör kunna tjäna som förebild för andra lärosäten som vill öka sitt internationella utbyte. Samtidigt fortsätter andelen externfinansierad forskning att ligga oroväckande lågt. Samma sak gäller området forskningsproduktivitet – här kan dock en tydligt positiv kurva urskiljas.

I fusionen med Högskolan i Kalmar till det nya Linnéuniversitetet är det viktigt att Växjös styrkor utnyttjas, samtidigt som sammanslagningen ger möjlighet att stärka de områden där Växjö universitet idag är svagare.

Det statistiska underlag som ligger till grund för Högskolerankingen ger möjlighet att lägga samman det bästa resultatet på varje enskild parameter från Växjö universitet respektive Högskolan i Kalmar. På så sätt ges en indikation på det kommande Linnéuniversitetets potential. De båda lärosätena når gemensamt upp till det totala värdet 109, vilket skulle placera det på plats åttonde plats i riket, just efter Lunds universitet.

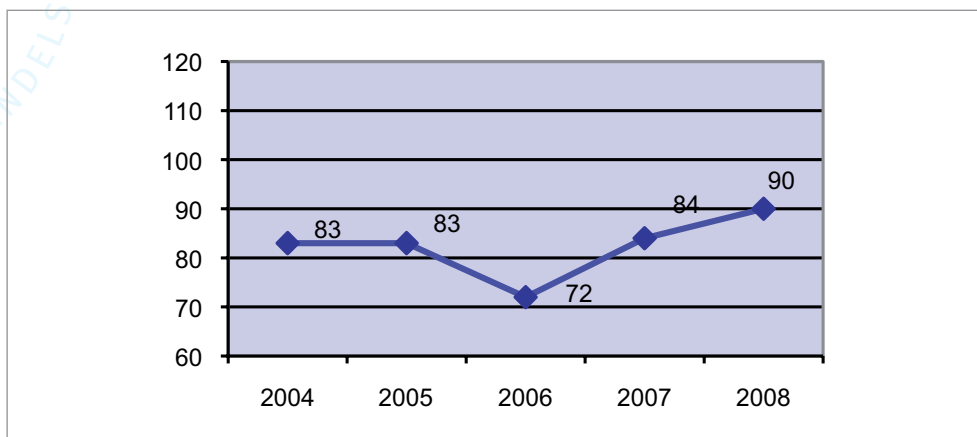

Figur 6. Linnéuniversitetets värden för åtta parametrar.

Hemsida: www.vxu.se

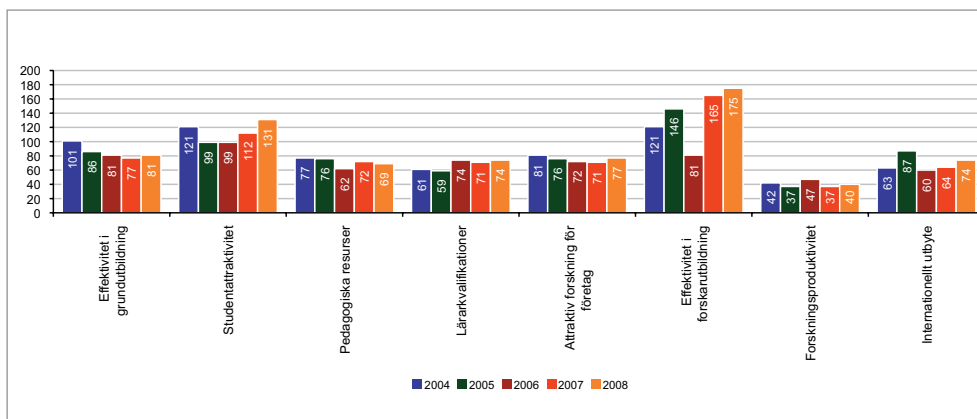
Blekinge tekniska högskola 90 poäng plats 15

Blekinge tekniska högskola fortsätter att klättra uppåt i rankingen. I år tar BTH klivet från 19:e till 15:e plats. Detta ska jämföras med den 27:e plats om BTH hade för två år sedan.

Figur 7. Blekinge tekniska högskolas samlade värde över perioden 2004-2008.

Det är i första hand en uppgång för parametern studentattraktivitet som ligger bakom årets ökade indexvärde.³ Värdet på effektivitet i forskarutbildning fortsätter att ligga högt över riksgenomsnittet och ökar i år till imponerande 175. BTH höjer i år sitt värde på sju av rankingens åtta parametrar.

Figur 8. Blekinge tekniska högskolas värden för åtta parametrar.

³ Vi har här valt att jämföra antalet sökande mellan ht 2007 och ht 2009. Ht 2008 hade BTH en kraftigt tillfällig topp i antalet sökande, mycket beroende på ett stort antal sökande från länder utanför EU till ett engelskspråkigt program. När detta program togs bort från sökomgången ht 2009 stabiliserades antalet sökande. För att ge en mera rättvisande bild av söktrycket till BTH har vi därför valt ht 2009 i stället för ht 2008 som jämförelsetermin.

FOTO: OLA ÅKEBORN, BTH CAMPUS GRÄNSVIK BIBLIOTEK

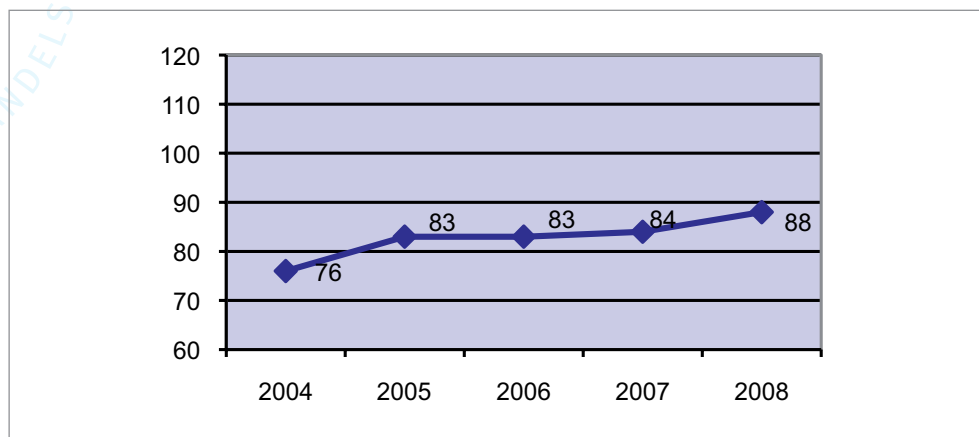
Parametern forskningsproduktivitet fortsätter dock att ligga förvånansvärt lågt – endast två svenska lärosäten har sämre värde här. Att BTH har stor potential att höja detta värde bekräftas av att högskolan 2008 utsågs till bäst i landet när Högskoleverket undersökte kvaliteten hos landets forskarutbildningar (Doktorandspegel 2008).

Värdet på parametern attraktiv forskning för företag fortsätter att ligga lågt. Endast 40 procent av forskningsintäkterna kommer från extern finansiering (rikssnittet 51,7%). Här finns av allt att döma stor potential för förbättringar, inte minst inom området tillämpad IT. Det bekräftas också av att BTH är representerat bland de 43 svenska forskargrupper som får del av de medel som regeringen särskilt öronmärkt för strategisk forskning.

Hemsida: www.bth.se

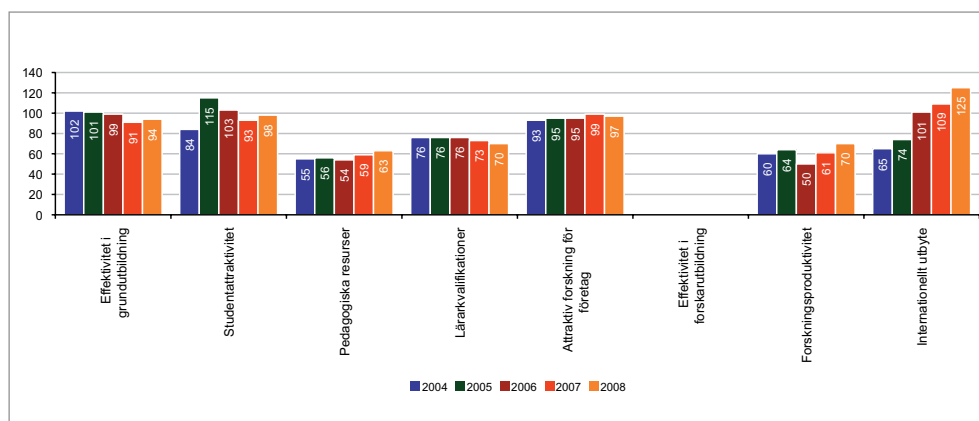
Högskolan i Halmstad 88 poäng plats 17

Högskolan i Halmstad får ett sammanlagt indexvärde på 88 och fortsätter därmed den uppåtgående trend som lärosätet haft över hela mätperioden. Halmstad placerar sig som trea bland de sydsvenska lärosätena och på plats 17 i den landsomfattande rankingen.

Figur 9. Högskolan i Halmstads samlade värde över perioden 2004-2008.

Parametern internationellt utbyte ökar från 109 till 125 och fortsätter att vara Halmstads starkaste. Det är också den enda av sju parametrar där Högskolan i Halmstad rankas över riksgenomsnittet.⁴ Imponerande är dock att Halmstad noterar ökningarna på alla utom en parameter.

Figur 10. Högskolan i Halmstads värden för sju parametrar.

⁴ Eftersom Högskolan i Halmstad inte har behörighet att examinera sina forskarstuderande mäts inte parametern effektivitet i forskning.

Högskolan i Halmstad har haft en stadig ökning för området attraktiv forskning för företag. Högskolan har under flera år målmedvetet satsat på en förbättrad samverkan med näringslivet och har också lyfts fram av Högskoleverket som ett av de fyra lärosäten i landet som lyckats bäst med att stärka samverkan. Etablerandet av Halmstad Science Park är ytterligare ett steg för att fördjupa och förstärka högskolans samarbete med näringslivet.

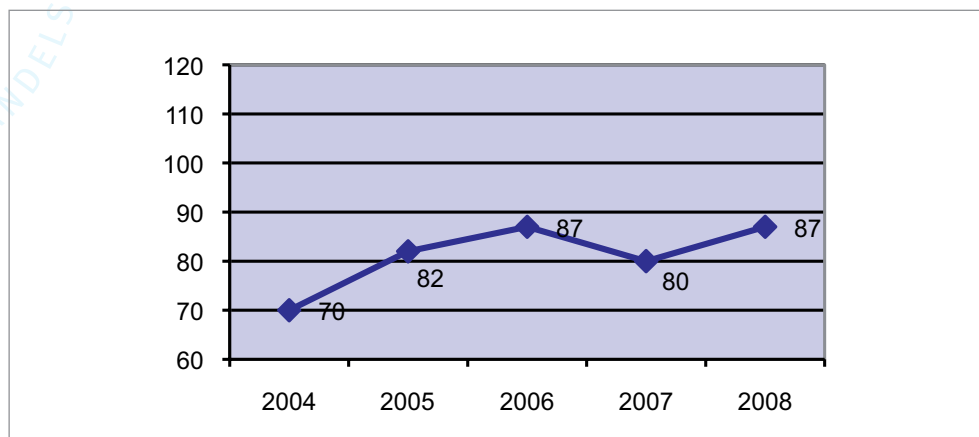
Sitt lägsta värde har Halmstad även i år på parametern pedagogiska resurser. Det är dock glädjande att notera att detta värde stiger för tredje året i rad. En av förklaringarna till den låga siffran ska sannolikt sökas i den förhållandevis stora andelen utbildningar som traditionellt har en lägre lärartäthet.

En tydlig positiv trend syns också på området forskningsproduktivitet som stiger för tredje året i rad – i år med hela nio enheter.

Hemsida: www.hh.se

Högskolan i Kalmar 87 poäng plats 18

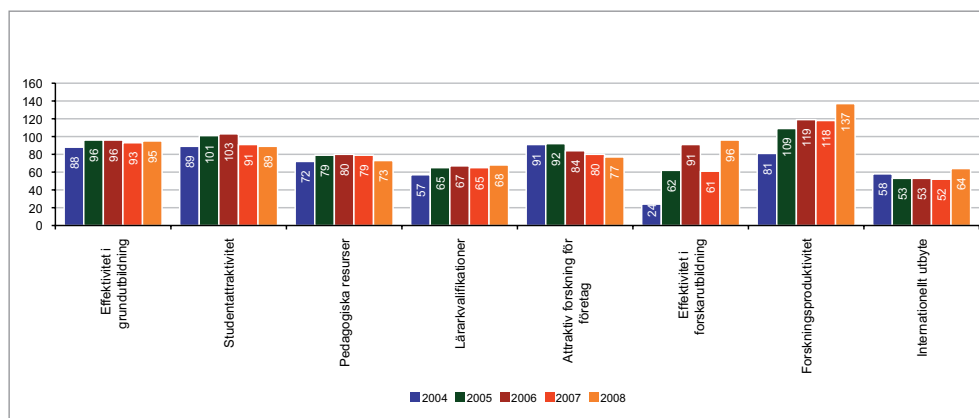
Högskolan i Kalmar ökar med sju poäng och klättrar från plats 22 till 18. Sett över tiden förefaller Högskolan i Kalmar nu ha stabiliserat sig på en högre nivå än vid mätningarnas början.

Figur 11. Högskolan i Kalmars samlade värde över perioden 2004-2008.

Den största förändringen sker även i år för parametern effektivitet i forskarutbildning där förra årets kraftiga nedgång i år förbyts i motsvarande uppgång. En sådan utveckling är inte ovanligt bland de mindre högskolorna där det totala antalet forskarstuderande ofta ligger under 100 (i Kalmars fall 82). En liten förändring i antalet examinerade forskarstuderande ger därför förhållandevis stort genomslag i statistiken.

Desto mera glädjande är att området forskningsproduktivitet fortsätter att förbättras. Förra årets värde 118 har nu stigit till 137. Det placerar Kalmar i särklass i Sydsverige och tvåa i riket, endast slaget av Karolinska institutet. Kalmars resultat på detta område är ett inspirerande exempel på hur relativt små forskningsintäkter kan omsättas till ett imponerande resultat.

Figur 12. Högskolan i Kalmars värden för åtta parametrar.

FOTO: NISSE NILSSON, HÖGSKOLAN I KALMAR

En fortsatt negativ utveckling kan däremot urskiljas för parametern studentattraktivitet. Värdet faller för fjärde året i rad i år från 91 till 89 – lägst i Sydsverige. Detta är ett orosmoln som bör tas i beaktande i det nya Linnéuniversitetets rekryteringsstrategier.

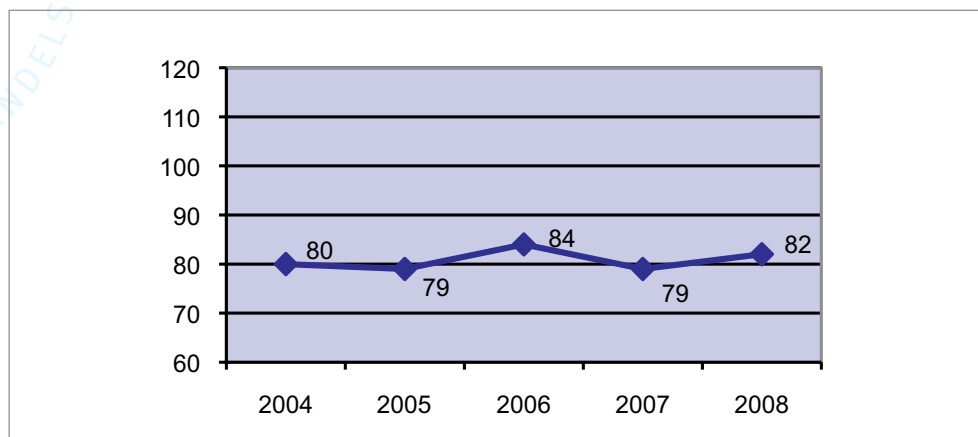
Attraktiv forskning för företag har minskat svagt men stadigt i fyra år vilket är bekymmersamt. I Högsolan Kalmars årsredovisning för 2008 – som i övrigt är informativ och målfokuserad – nämns dock inte samverkan med näringslivet vilket ter sig något anmärkningsvärt.

Som konstaterats under avsnittet för Växjö universitet, har det nya Linnéuniversitetet goda möjligheter att ta tillvara Kalmars och Växjöns respektive kvaliteter. Som teoretiskt experiment ger Högsolan rankingen möjlighet att slå samman de båda lärosätenas kvaliteter. Genom att ta det bästa värdet från respektive lärosäte på varje parameter får det kommande Linnéuniversitetet värdet 109 vilket skulle placera det på åttonde plats i riket, just efter Lunds universitet (se figur 6).

Hemsida: www.hik.se

Högskolan Kristianstad 82 poäng plats 24

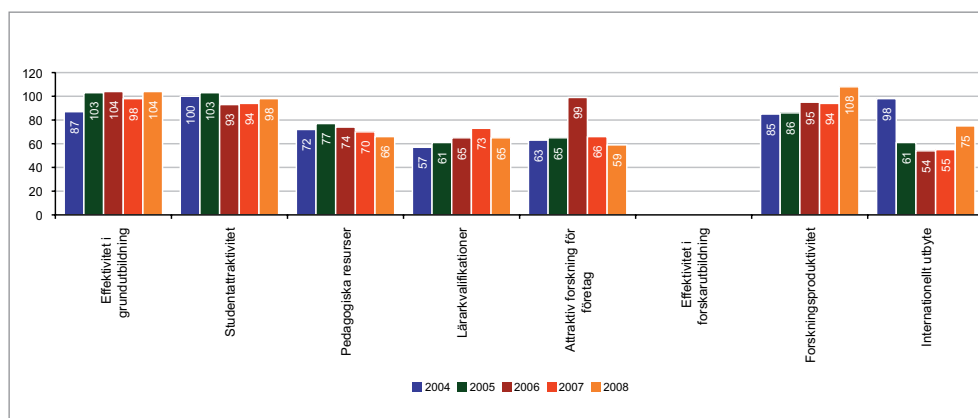
Högskolan i Kristianstad ökar svagt i årets mätning. Det sammanlagda indexvärdet stiger från 79 till 82 jämfört med förra året. Därmed placerar sig högskolan som sju i Syd-sverige och som nr 24 i riket.

Figur 13. Högskolan Kristianstads samlade värde över perioden 2004-2008.

Sitt högsta värde får Högskolan Kristianstad på området forskningsproduktivitet, det vill säga antalet publicerade vetenskapliga artiklar i förhållande till forskningsintäkterna. Värdet 108 är en imponerande stigning från förra årets 94. Eftersom just forskningsproduktivitet valts ut av regeringen som en av de kvalitetsindikatorer som ska styra resursfördelningen mellan de svenska lärosätena, torde Högskolan Kristianstad härigenom se fram emot ökade anslag.

Högskolan i Kristianstad fortsätter också att ligga högt på området effektivitet i grundutbildningen, vilket är särskilt positivt eftersom högskolan samtidigt ligger i topp i landet när det gäller att rekrytera studenter med arbetarbakgrund.

Figur 14. Högskolan Kristianstads värden för sju parametrar⁵.

⁵ Högskolan Kristianstad har ingen examinationsrätt för forskarstudenter och indikatorn effektivitet i forskarutbildning används därför inte.

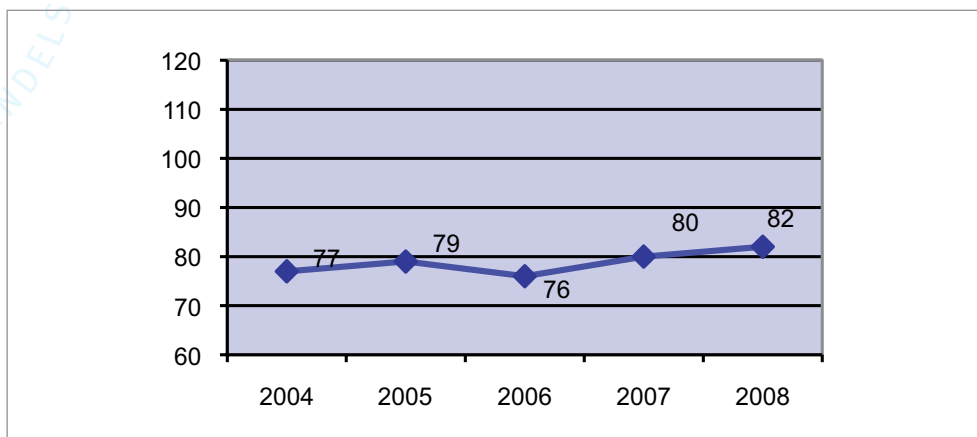

Högskolan Kristianstad fortsätter att tappa på området attraktiv forskning för företag som mäter andelen extern finansiering. Andelen extern finansiering är nu nere på 30,5 procent, vilket är förvånande lågt med tanke på att högskolans profil är tydligt inriktad på nära samverkan med omkringliggande samhälle och näringsliv. Inriktningen mot verksamhetsförlagd utbildning har också utvecklats till ett lyckat varumärke för högskolan. Högskolan förefaller dock medveten om problemet och har inlett ett arbete för att skapa ett tydligt incitamentsystem som befördrar externfinansiering, publicering och citeringar.

Hemsida: www.hkr.se

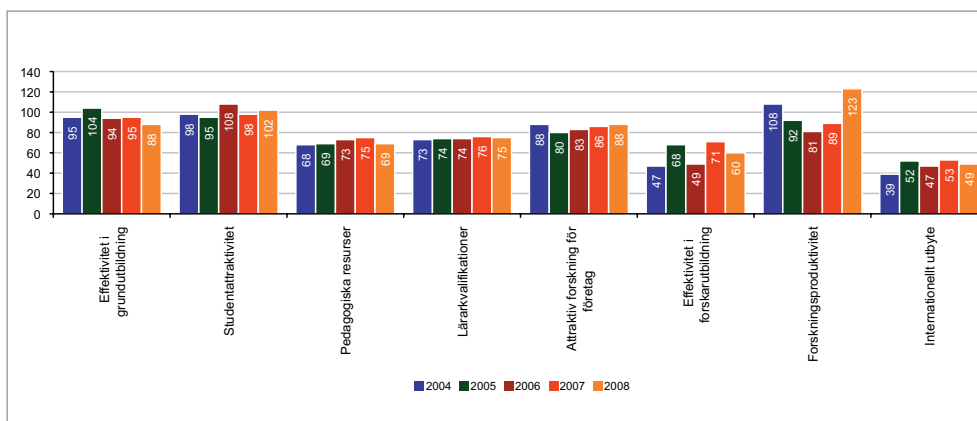
Malmö högskola 82 poäng plats 25

Malmö högskola ökar sitt indexvärde till 82 och visar en stabil och svagt positiv tendens sett över hela mätperioden 2003-2008. Trots ett ökat indexvärde faller Malmö högskola tillbaka till en sjunde och sista plats i Sydsverige.

Figur 15. Malmö högskolas samlade värde över perioden 2004-2008.

Malmö högskola går svagt tillbaka på flera parametrar. Det gäller bland annat området pedagogiska resurser där de senaste årens positiva trend dessvärre bryts. Samma sak gäller lärarkvalifikationer. Att Malmös totala resultat förbättras beror i första hand på en tydligt förbättrad forskningsproduktivitet där både antalet publicerade artiklar och forskningsintäkterna ökat markant. Även parametern attraktiv forskning för företag fortsätter den svaga uppåtgående kurva som konstaterats de senaste fyra åren.

Figur 16. Malmö högskolas värden för åtta parametrar.

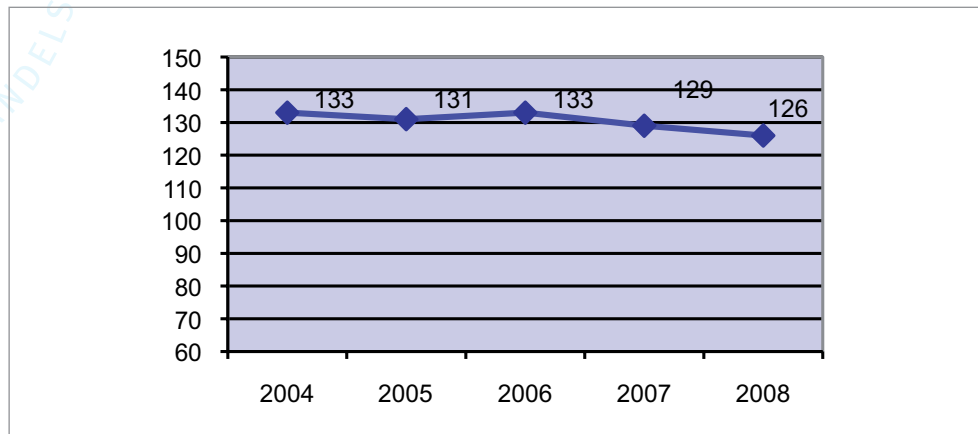
Malmö högskolas stadigt stigande kurva för parametern attraktiv forskning för företag är glädjande att notera. Värdet ökar för tredje året i rad. Högskolan arbetar målmedvetet för att höja sin profil när det gäller samverkan med det omgivande näringslivet. Ett exempel på detta är det samarbete kring lärande och verksamhetsutveckling som nyligen inletts med några av Sveriges största företag.

Det internationella utbytet fortsätter vara förvånande lågt med det måttliga värdet 49. Detta trots att Malmö högskolas uttalade ambition är att bli mer internationell. En konkret och positiv åtgärd på detta område är dock den kampanj för att locka danska studenter som sju sattes under året.

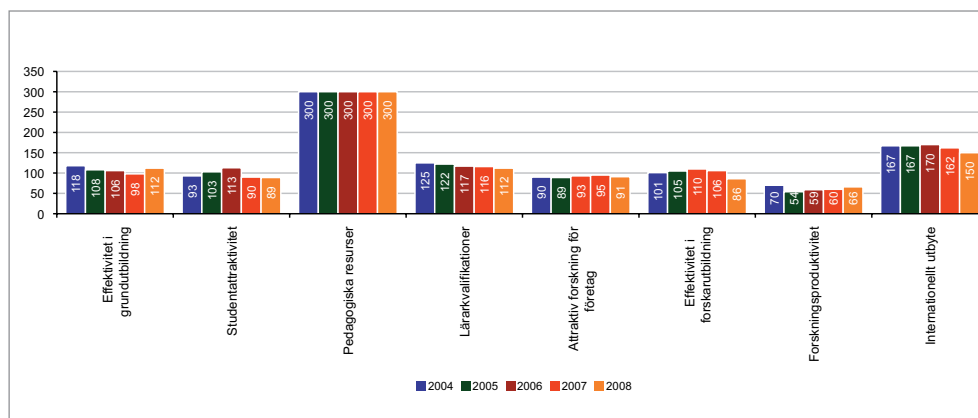
Hemsida: www.mah.se

Sveriges lantbruksuniversitet 126 poäng plats 3

Sveriges lantbruksuniversitet, som har cirka en fjärdedel av sin verksamhet förlagd till skånska Alnarp, har legat stabilt på en andraplats under hela mätperioden. I årets mätning hamnar SLU på indexvärdet 126.

Figur 17. Sveriges lantbruksuniversitets samlade värde över perioden 2004-2008.

Figur 18. Sveriges lantbruksuniversitets värden för åtta parametrar.

En av förklaringarna till att SLU placerar sig så högt är det höga värde som alltsedan mätningens början uppmätts på parametern pedagogiska resurser. Med så få som 2,7 studenter per lärare är SLU lärartätast i Sverige. Genomsnittet ligger på 11,7 studenter per lärare.

Det höga totalresultatet till trots, är det oroväckande att notera att SLU i årets mätning hamnar under värdet 100 på så många som fyra av de åtta variablerna. Särskilt förvånande är det låga värdet på parametern forskningsproduktivitet där SLU ligger långt under genomsnittet.

Möjligen får frågan om bakgrunden till SLU:s låga forskningsproduktivitet ett svar i den stora oberoende utvärdering som SLU självt initierat. Tidigare under 2009 bjöds ett hundratal internationella experter in till SLU för genomföra oberoende utvärderingar av forskningens kvalitet, men också av dess nytta för omgivande samhälle och näringsliv.

Hemsida: www.slu.se

Metod och modell

Modellens uppbyggnad

Högskolerankingen 2009 bygger på en modell som syftar till att mäta hur universitet och högskolor presterar.

Tabell 3. Parametrar som mätningen omfattar samt de indikatorer som används för att mäta området.

Näringslivets behov	Områden som tillgodoser näringslivets behov	Indikator som mäter nivån för varje område
Kunna rekrytera och vidareutbilda kvalificerad arbetskraft	1. Effektivitet i grundutbildning 2. Studentattraktivitet 3. Pedagogiska resurser 4. Lärarkvalifikationer 5. Internationellt utbyte	1. Sammanvägt värde för effektivitet: a) Antal examinerade relaterat till antal helårsstudenter b) Genomsnittspoäng efter tre år 2. Antal förstahandssökande till program, utveckling senaste två åren 3. Antal helårsstudenter per lärare 4. Andel disputerade lärare 5. Summa av antalet in- och utresande relaterat till antal helårsstudenter
Kunna ta del av forskning vid lärosätet	6. Attraktiv forskning för företag 7. Effektivitet i forskarutbildning 8. Forskningsproduktivitet	6. Andel extern finansiering 7. Examinationsgraden 8. Antal publicerade vetenskapliga artiklar i relation till forskningsintäkterna

Princip för beräkning

För varje indikator beräknas värdet för hela riket. Rikets värde görs sedan till indexvärde 100. För varje lärosäte beräknas därefter de olika indikatorernas värde och relateras till riket. Värdena för de åtta områdena vägs samman till ett totalt medelvärde för varje lärosäte. I sammanvägningen viktas alla områden en gång. Detta innebär att det totala värdet för riket blir 100 (åtta områden gånger 100 delat med åtta blir 100). De högskolor som inte har rätt att examinera forskarstuderande omfattas av sju av områdena.

Det bör noteras att de olika indikatorerna kan vara tveeggade. En hög effektivitet i grundutbildningen mäts till exempel genom examinationsgrad och antalet tagna poäng efter tre års studier. En högskola som släpper efter på kvalitetskraven kommer att rankas högt på denna parameter, på samma sätt som en högskola som verkligen är effektiv i sin pedagogik. Liknande resonemang kan föras för flera indikatorer. Av denna anledning bör indikatorerna och värderingen betraktas i ett sammanhang, dels tillsammans med övriga indikatorer, dels tillsammans med annan kunskap om respektive lärosäte. Genom att vi har upprepat mätningen över sju år har indikatorerna och modellen kvalitetssäkrats.

Källor

Indata till modellen hämtas från Högskoleverkets NU-databas. De statistiska uppgifter som ligger till grund för årets Högskoleranking gäller år 2008. Data för området Studentattraktivitet hämtas från Verket för högskoleservice. Danmarks Tekniska Universitets Promotion Centre har levererat sammanställningen över lärosätenas publicerade vetenskapliga artiklar, baserat på databasen Web of Science (Thomson Scientific).

Beskrivning av parametrarna i modellen

1. Effektivitet i grundutbildning. Ett lärosäte bedöms ha hög effektivitet i grundutbildningen om studenterna tar många poäng per läsår. En effektiv grundutbildning stärker konkurrenskraften. För att inte missgynna högskolor/universitet där en stor andel av studenterna läser utan en tydlig målsättning i form av examen, eller har hög andel långa utbildningar, mäts området med två indikatorer. Den första är examinationsgraden, mätt som antalet examina genom antalet helårsstudenter i grundläggande utbildning. Den andra indikatorn är det genomsnittliga antalet poäng efter tre år, vilket hämtas direkt från Högskoleverkets nyckeltalstabeller.

2. Studentattraktivitet. Ett lärosäte som uppskattas av studenterna kommer att kunna attrahera fler studenter. Studenternas preferenser när de söker utbildning blir därmed också en av få marknadsmekanismer i det svenska högskolesystemet. Med fler studenter ökar också anslagen samtidigt som nivån på de antagna studenterna stiger, vilket främjar konkurrenskraften. För att mäta attraktiviteten jämförs förändringen av antalet förstahandssökande till de olika lärosätenas utbildningsprogram de senaste två åren.

3. Pedagogiska resurser. Konkurrenskraften antas öka med god lärartillgång. Från Högskoleverkets databas har vi hämtat indikatorn "antal helårsstudenter per lärare". Eftersom indikatorn är omvänd, det vill säga ju högre värde desto lägre nivå på de pedagogiska resurserna, har nyckeltalet inverterats.

4. Lärarkvalifikationer. Undervisningen är mycket viktig och måste utföras av kompetenta, erfarna lärare. Det nyckeltal som finns att tillgå för att beskriva lärarkårens vetenskapliga kompetens är "andel disputerade lärare".

5. Internationellt utbyte. Det är angeläget att en högskola eller universitet har ett omfattande internationellt utbyte och att det kommer studenterna till del. Studier utomlands är berikande både för förståelse och kunskap inom ett visst ämnesområde, men också för de praktiska erfarenheter av olika kulturella skillnader som endast en längre tids vistelse i en främmande miljö kan ge. Området studeras med hjälp av antalet in- och utresande studenter i utbytesprogram, vilket relateras till antalet helårsstudenter. Statistiken omfattar inte så kallade "free-movers", studenter som vistas utomlands utanför programmen.

6. Attraktiv forskning för företag. En högskola med hög konkurrenskraft bedriver forskning som är attraktiv för företagen. Detta visar sig i lärosätets förmåga att attrahera medel från näringslivet för att forska. Vi har därför valt att titta på indikatorn andel extern finansiering, vilken hämtas direkt från Högskoleverket. Vi har inte separerat de medel som tilldelas från Vetenskapsrådet, då dessa innebär ett slags kvalitetsmått på att forskningen håller en hög nivå.

7. Effektivitet i forskarutbildning. På samma sätt som en hög examinationsgrad i grundutbildningen antas indikera en högskola med hög konkurrenskraft, studerar vi examinationsgraden för forskarutbildningen genom att relatera antalet examina (licentiater + doktorer) till antalet aktiva forskarstuderande.

8. Forskningsproduktivitet. Ett lärosäte som syns i den vetenskapliga världen drar till sig forskare och kompetent personal. Ett vanligt sätt att mäta vetenskaplig produktion är att räkna antalet publicerade artiklar i vetenskapliga tidskrifter (så kallad "peer-review") utefter var författarna är verksamma.

Frågor och svar om modellen

Fråga: Kan man mäta en högskola på det här sättet?

Svar: Internationellt är det vanligt att rangordna högre lärosäten i modeller som påminner om denna. Modellen är ett sätt att peka på vad som är viktigt för näringslivet. Indata hämtas framför allt från Högskoleverket. Och framför allt – modellen utgör ett diskussionsunderlag.

Det bör också understrykas att även om det är svårt att mäta ett lärosäte så är det inget argument för att inte göra det.

Påstående: Just vår högskola är så unik så den går inte att jämföra på det här sättet.

Svar: Modellen behandlar alla lärosäten lika. Det är det enda rimliga tillvägagångssättet. Kompletterande kvalitativa kommentarer återfinns för de sydsvenska lärosätena i enskilda kapitel. Och det är definitivt möjligt att studera hur ett enskilt lärosäte har utvecklats över perioden.

Fråga: Borde inte mätningen göras på fakultetsnivå?

Svar: Jo, om det vore möjligt. Stora lärosäten missgynnas av att behandlas som en enhet. Problemet är att jämförbara data inte tas fram på fakultetsnivå.

Fråga: Mäter modellen hur bra lärosätena är?

Svar: Ja, det gör den. Dock skulle Handelskammaren gärna se en utveckling av Högskoleverkets statistik över t ex antal beviljade patent och antal avknoppade företag. Att den typen av tydligt företagsinriktad statistik saknas är delvis ett tecken på att högskolornas betydelse för tillväxten inte uppmärksammas tillräckligt.

Fråga: Vår placering fluktuerar kraftigt mellan åren. Är modellen instabil?

Svar: De åtta lärosätena i toppen har varit de samma under hela perioden. Att placeringarna varierar beror på att skillnaderna mellan flera av lärosätena är relativt små.

Påstående: Som högskola har vi små möjligheter att påverka resultatet, eftersom villkoren bestäms av det nationella systemet.

Svar: Det är fel. Samtliga åtta parametrar kan till stor del påverkas av lokala initiativ. Genom att mäta, rangordna och diskutera lärosätenas prestation vill vi öka trycket på högskolorna och universiteten att agera inom de ramar som finns.

Fråga: Varför har inte 15 lärosäten värden över 100, rikets medelvärde, och 15 lärosäten värden under 100?

Svar: Det är framför allt en följd av att flera stora lärosäten, med många studenter och hög omslutning, är framgångsrika i modellen och därmed påverkar (höjer) nivån på Sveriges medelvärde.

Fråga: Varför har ni begränsat värdet för t ex lärartätheten på Sveriges lantbruksuniversitet?

Svar: Maximalt värde för en parameter är 300, det vill säga tre gånger riksvärdet. Det är den sammanlagda bilden som modellen visar och av den anledningen vill vi begränsa effekterna av att man är extremt framgångsrik på ett av modellens åtta områden. Om man har värde 300 för en parameter i stället för riksnittet 100 innebär det en höjning av det sammanlagda indexvärdet med 25 poäng.

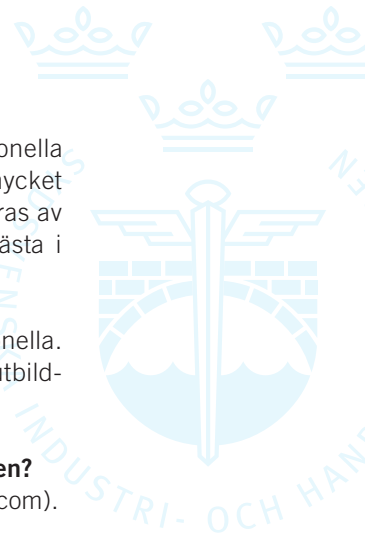
Fråga: Hur stämmer er ranking med internationella rankingar?

Svar: Den främsta skillnaden mellan vår ranking och de mest kända internationella rankingarna är att vår omfattar samtliga svenska lärosäten (med undantag för de mycket specialiserade, t ex de konstnärliga högskolorna). På den kända lista som publiceras av Shanghai Jiao Tong University återfinns elva svenska lärosäten bland de 500 bästa i världen.

Rent metodmässigt finns det stora likheter mellan vår ranking och de internationella. Man söker samma typ av mått på produktivitet och effektivitet, vare sig det gäller utbildning eller forskning eller både och.

Fråga: Jag har fler frågor om modellen. Kan jag höra av mig till Handelskammaren?

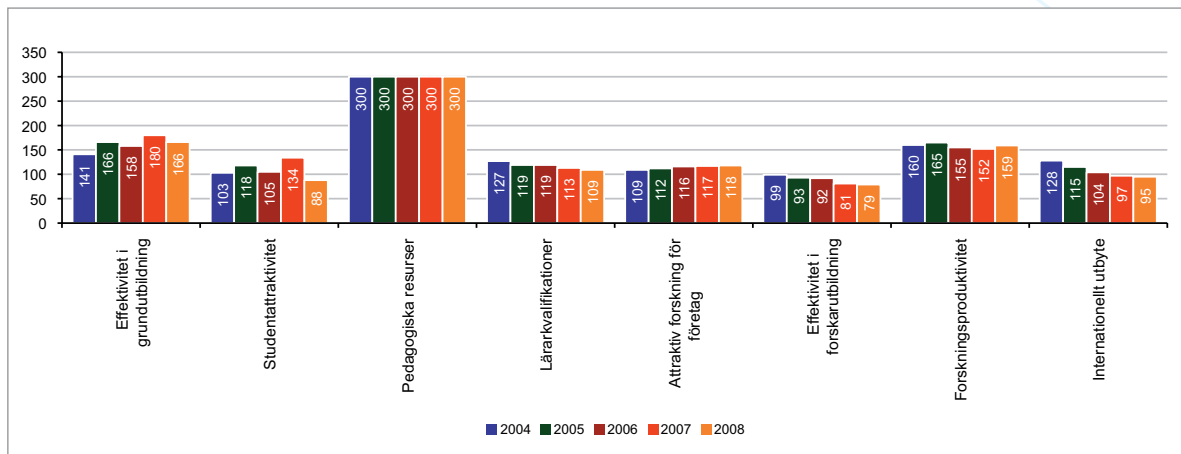
Svar: Mycket gärna! Prata med Maria Tengroth (maria.tengroth@handelskammaren.com). Kontaktinformation finns också på www.handelskammaren.com.

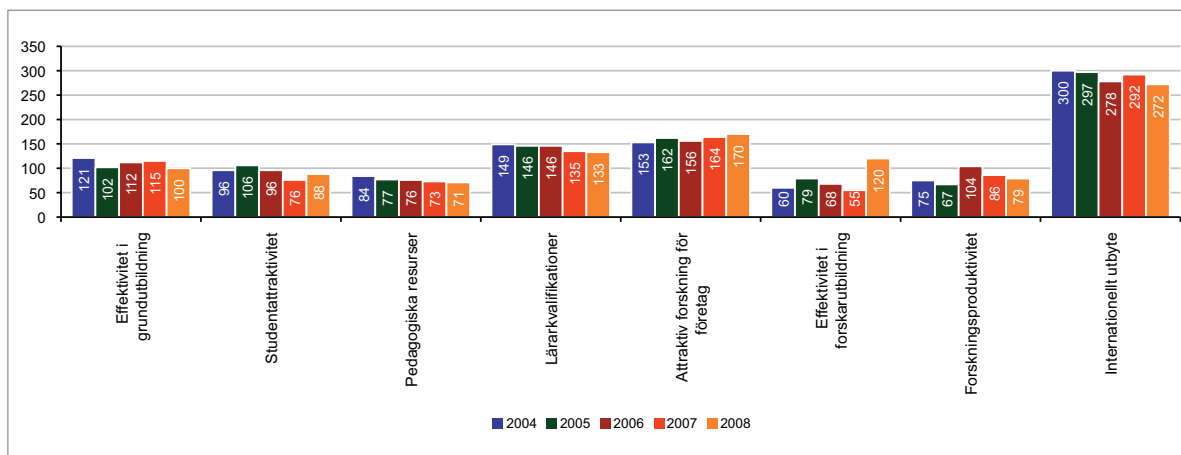

Bilaga 1 Diagram över samtliga lärosäten

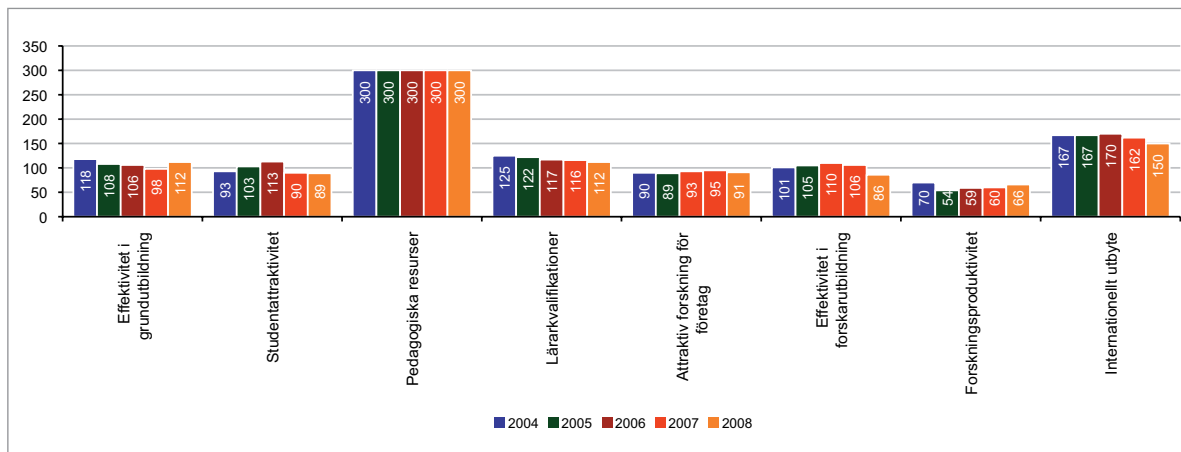
Karolinska institutet, 139 poäng, plats 1

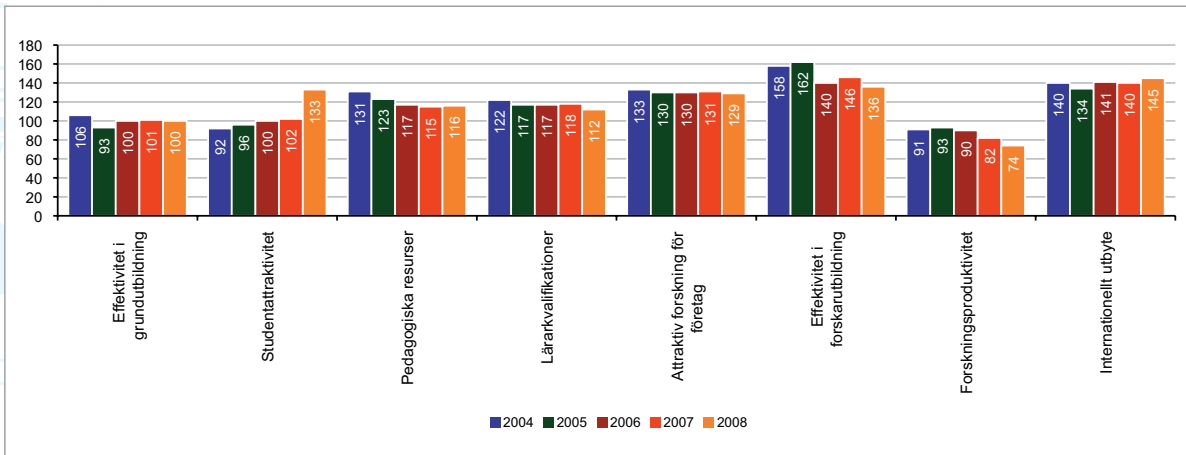
Handelshögskolan i Stockholm, 129 poäng, plats 2

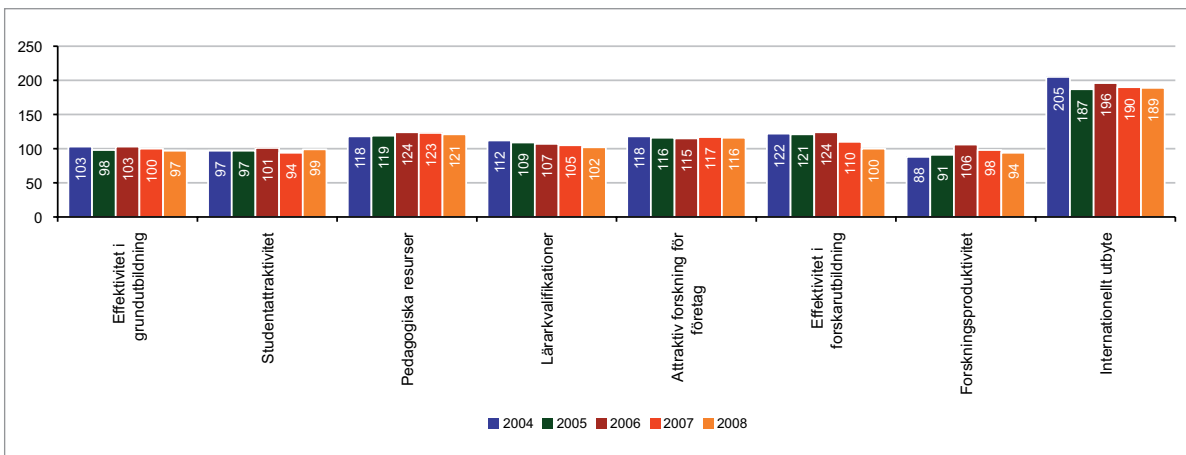
Sveriges lantbruksuniversitet, 126 poäng, plats 3

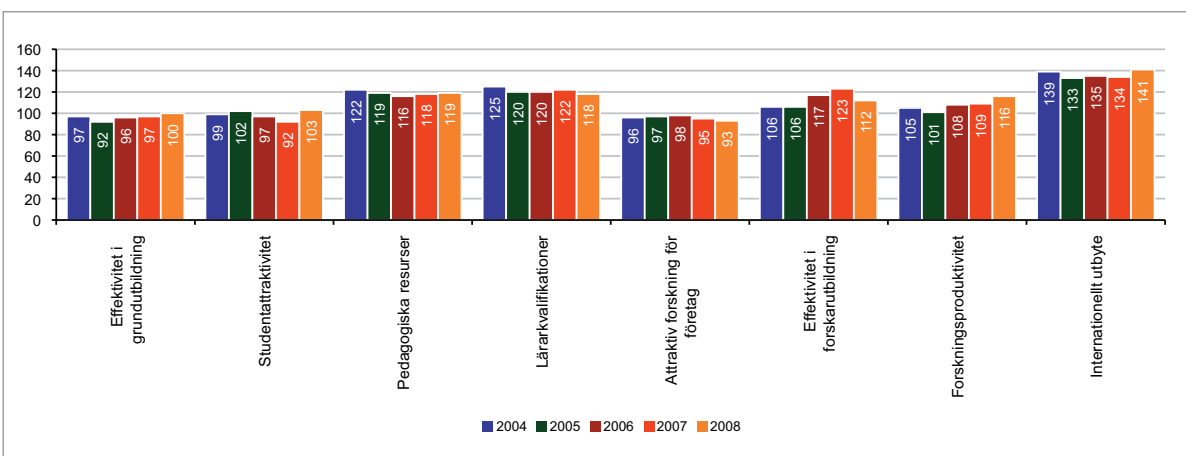
Chalmers tekniska högskola, 118 poäng, plats 4

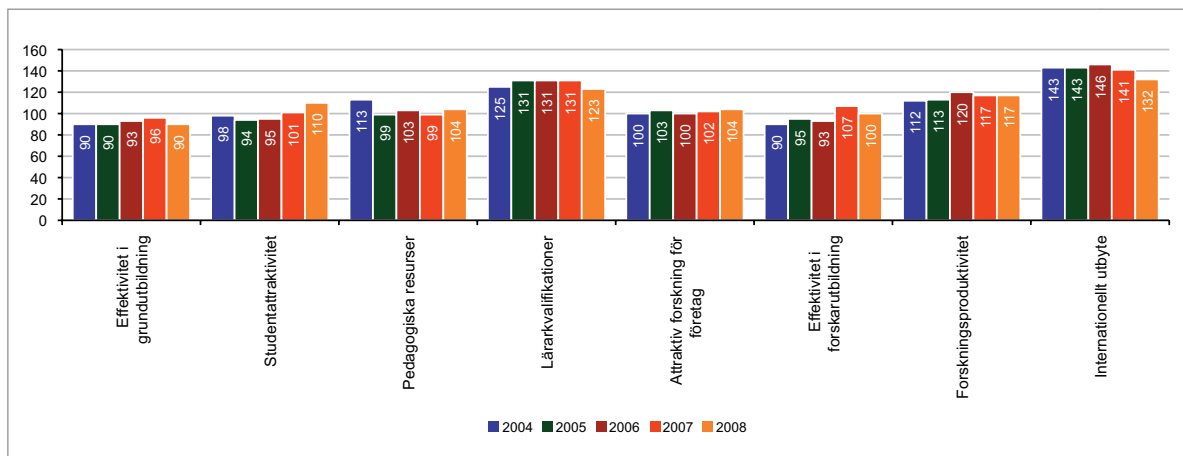
Kungliga tekniska högskolan, 115 poäng, plats 5

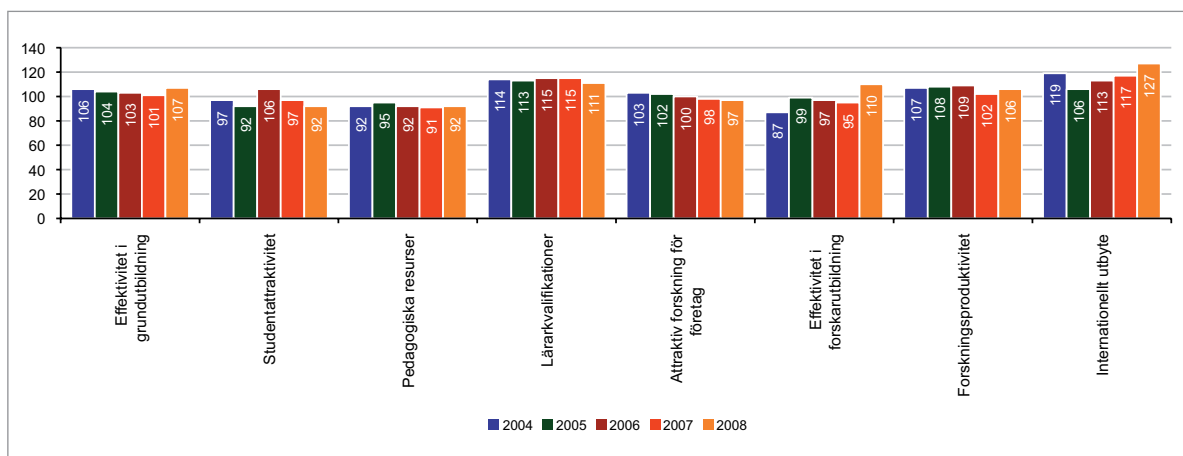
Uppsala universitet, 113 poäng, plats 6

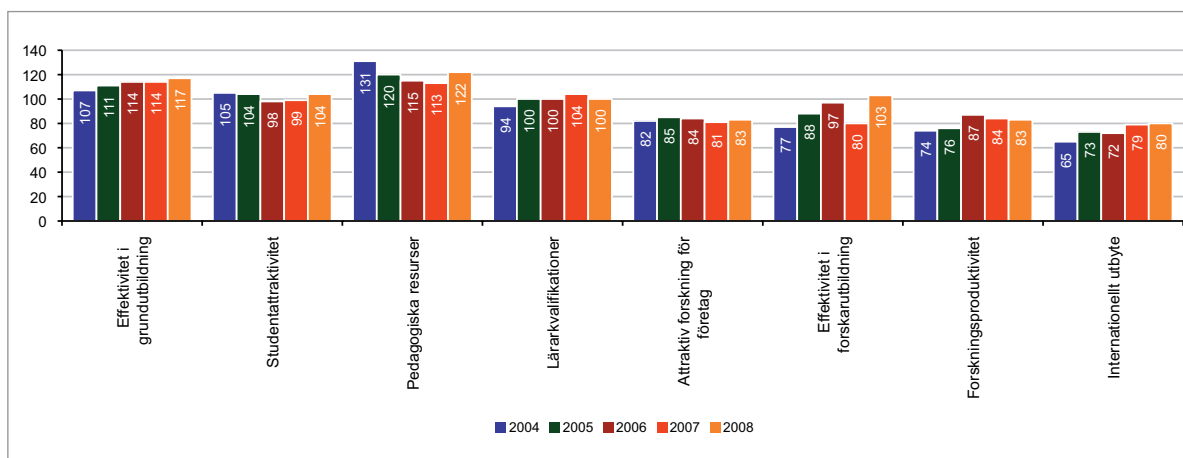
Lunds universitet, 110 poäng, plats 7

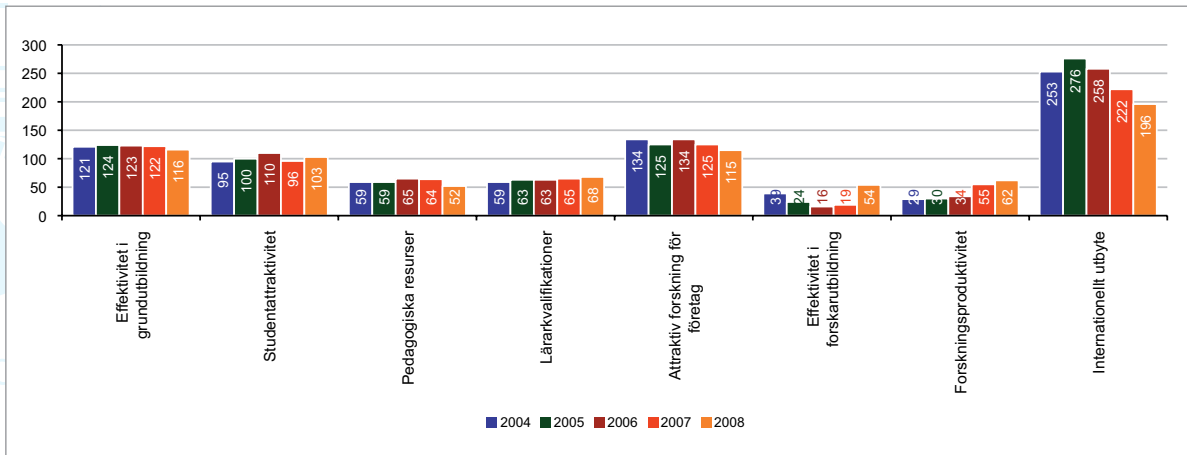
Linköpings universitet, 105 poäng, plats 8

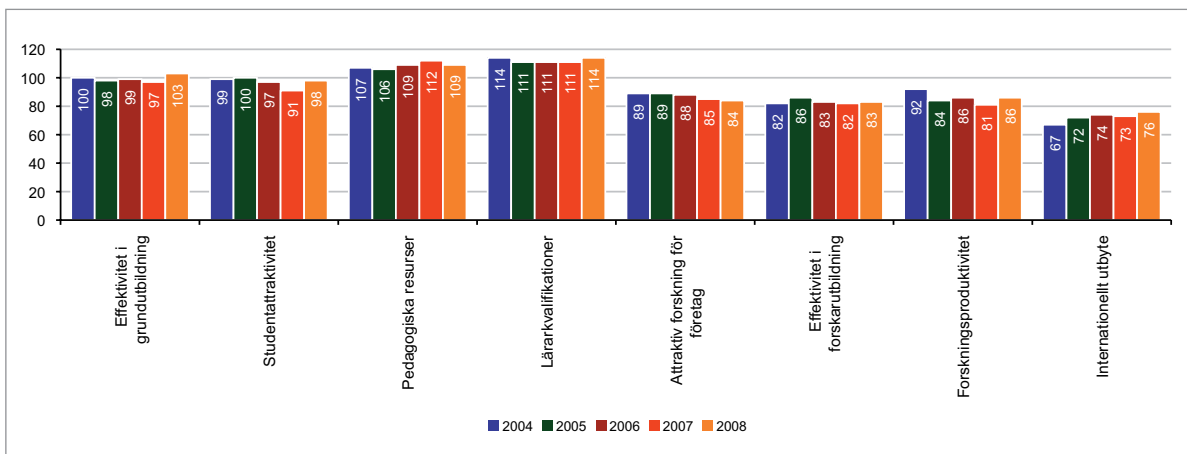
Umeå universitet, 99 poäng, plats 9

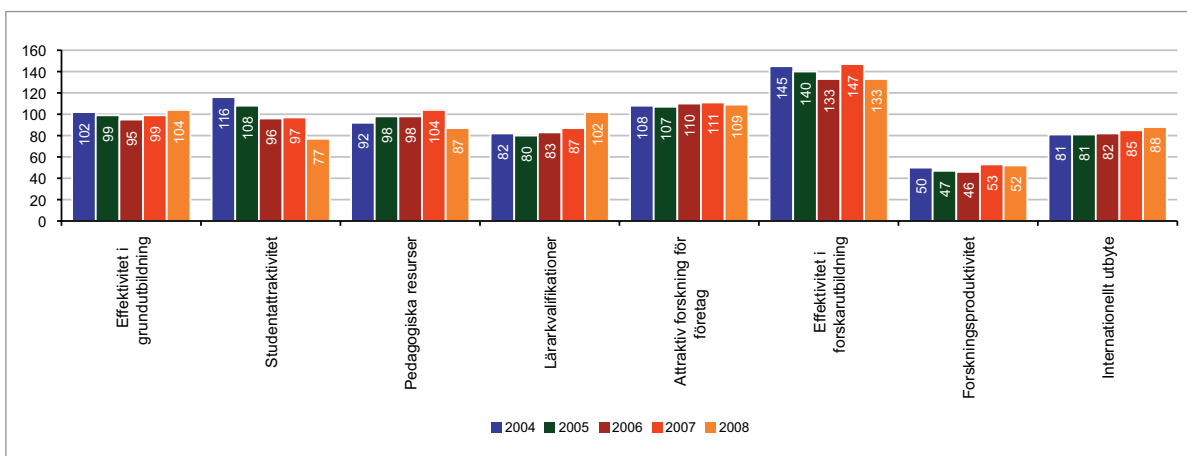
Högskolan i Jönköping, 96 poäng, plats 10

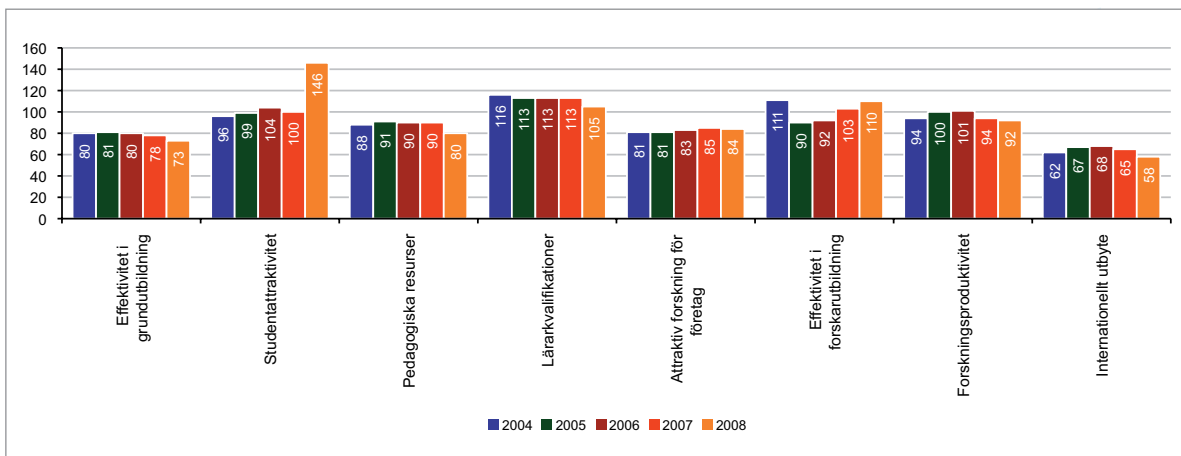
Göteborgs universitet, 94 poäng, plats 11

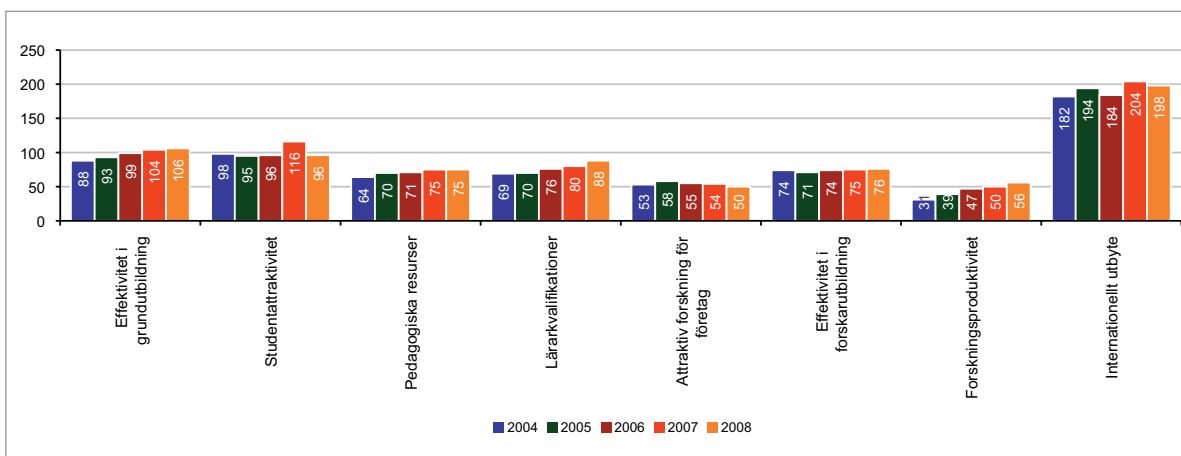
Luleå tekniska universitet, 94 poäng, plats 12

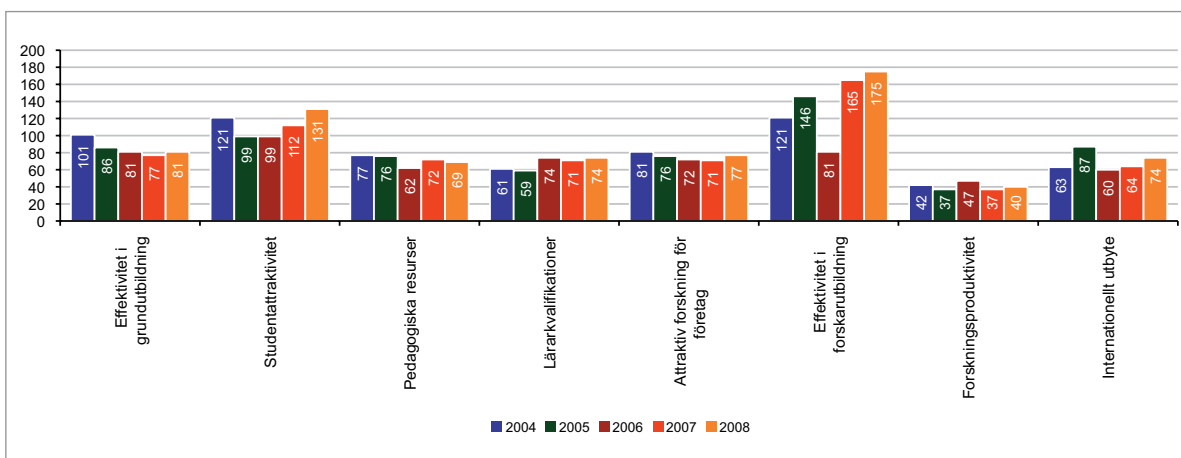
Stockholms universitet, 94 poäng, plats 13

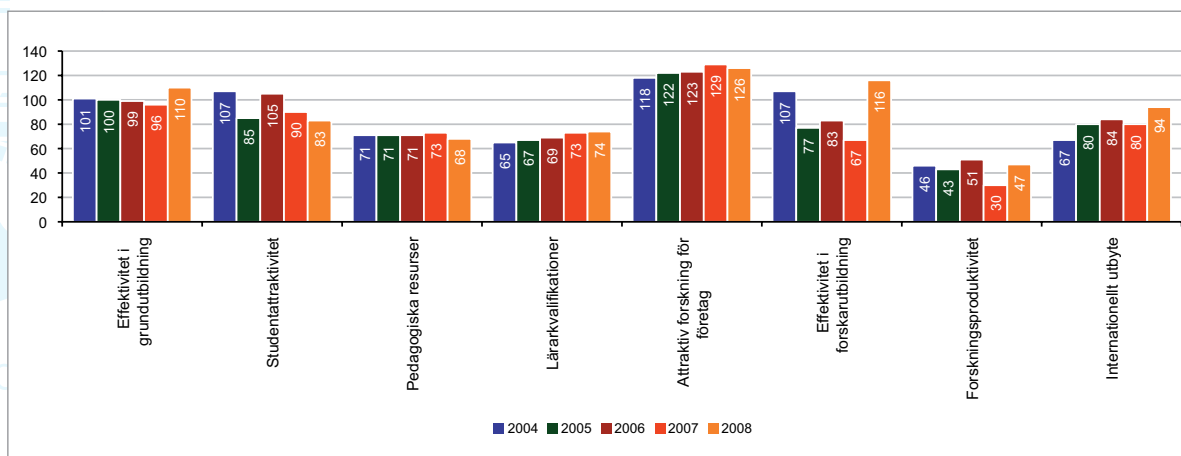
Växjö universitet, 93 poäng, plats 14

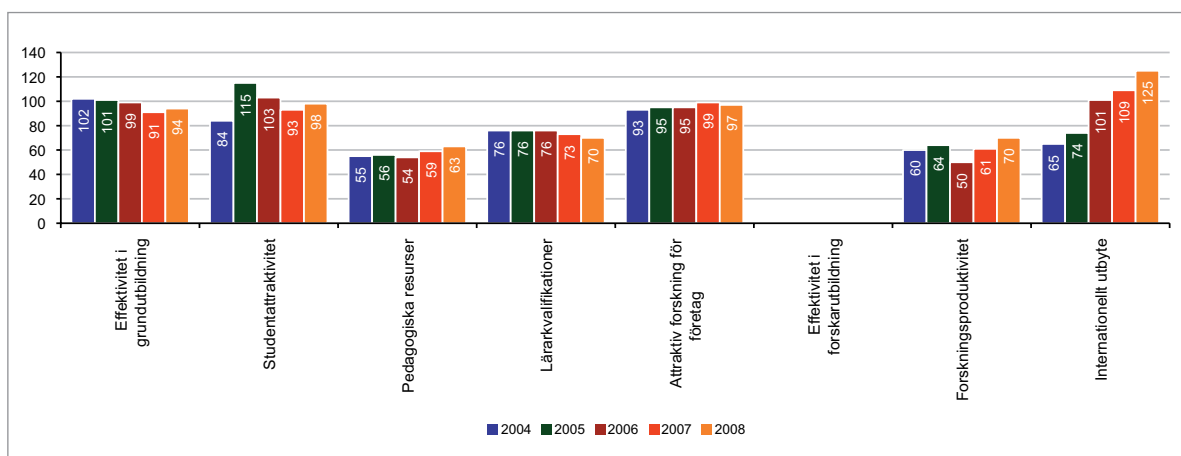
Blekinge tekniska högskola, 90 poäng, plats 15

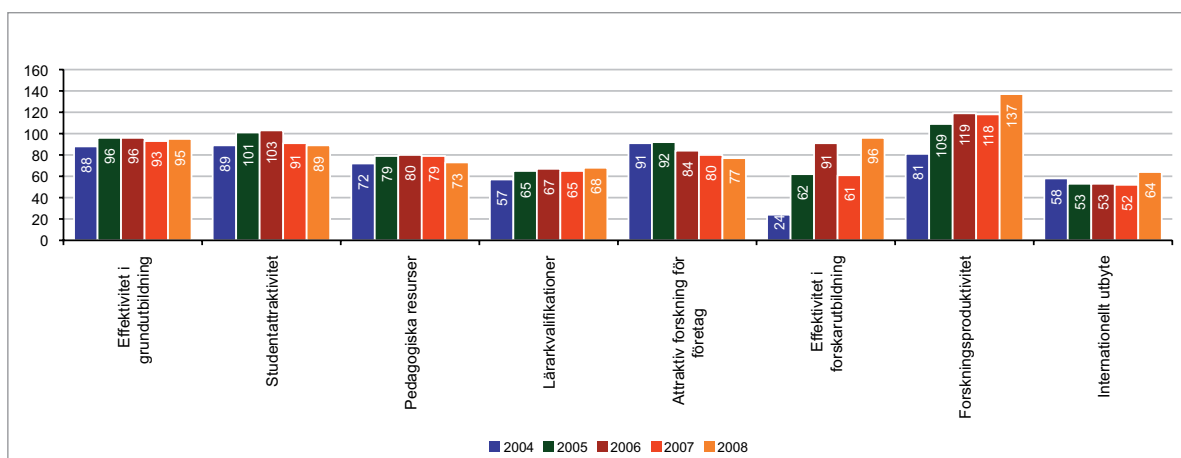
Mälardalens högskola, 90 poäng, plats 16

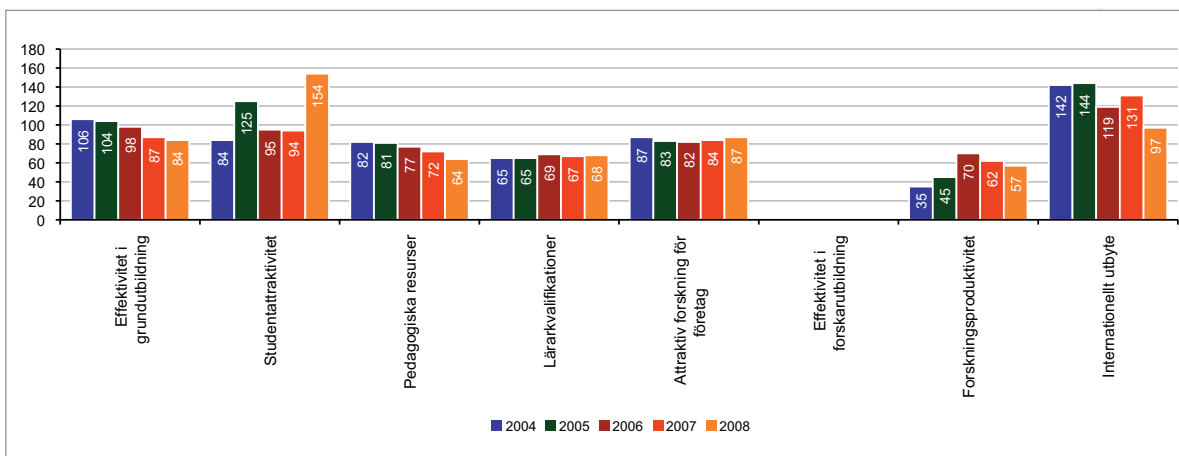
Högskolan i Halmstad, 87 poäng, plats 17

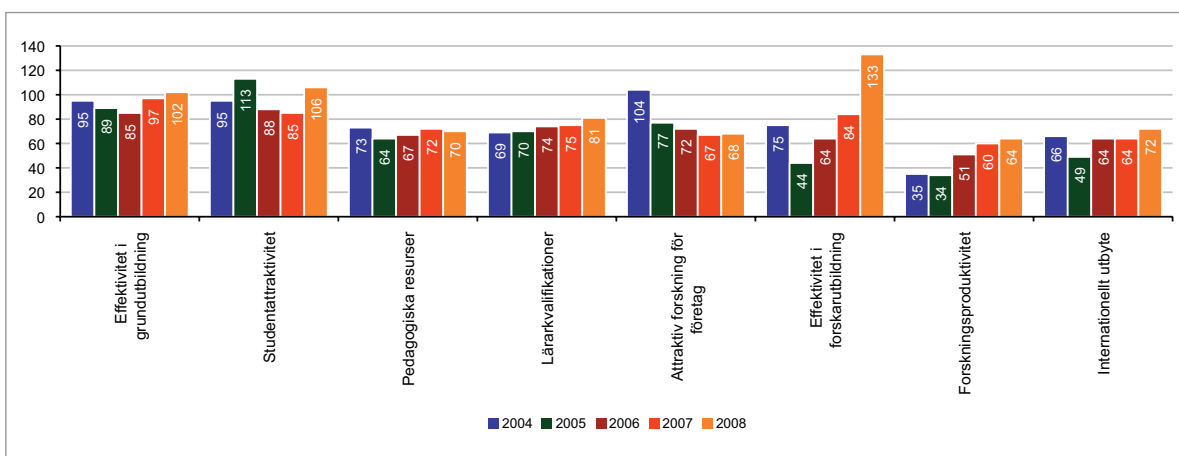
Högskolan i Kalmar, 87 poäng, plats 18

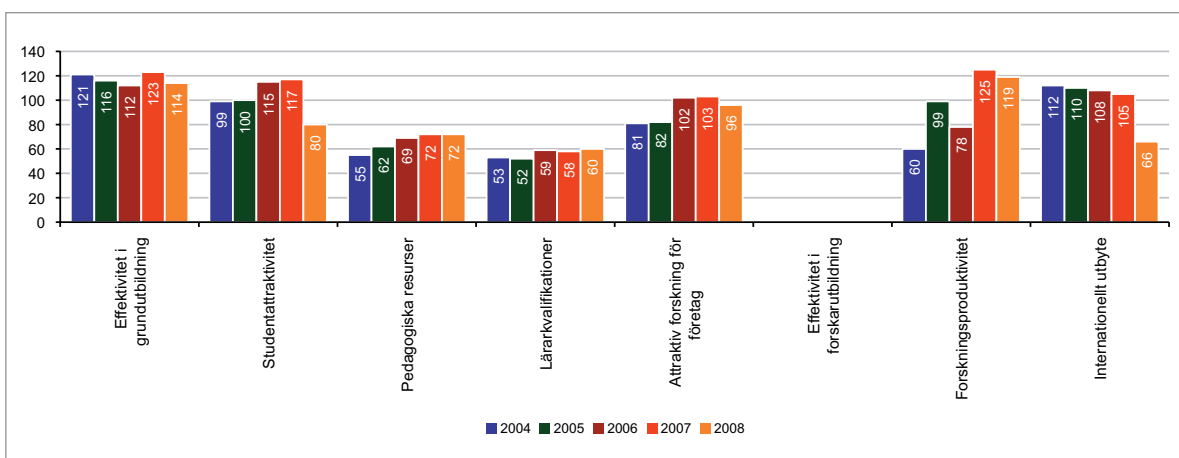
Högskolan Dalarna, 87 poäng, plats 19*

Mittuniversitetet, 87 poäng, plats 20

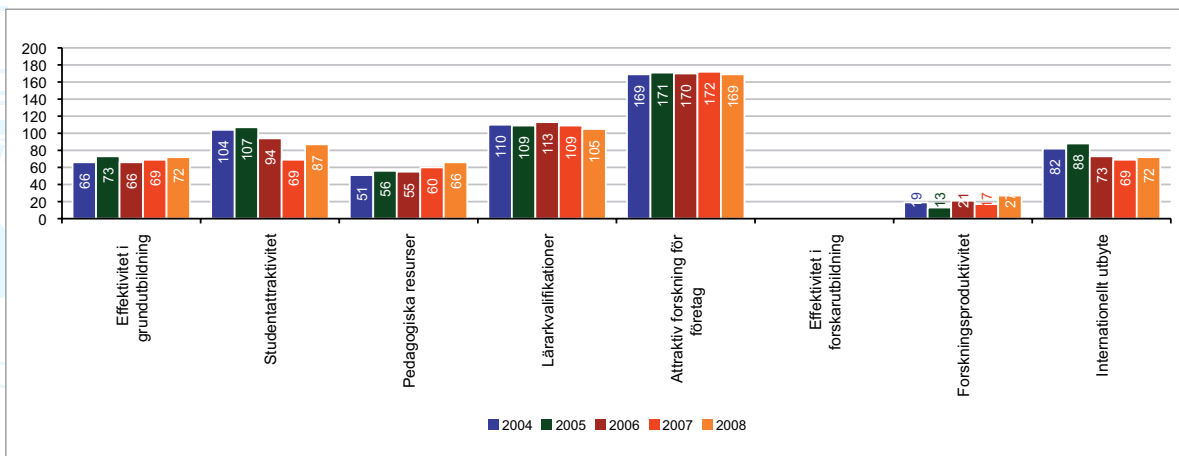

Högskolan i Skövde, 87 poäng, plats 21

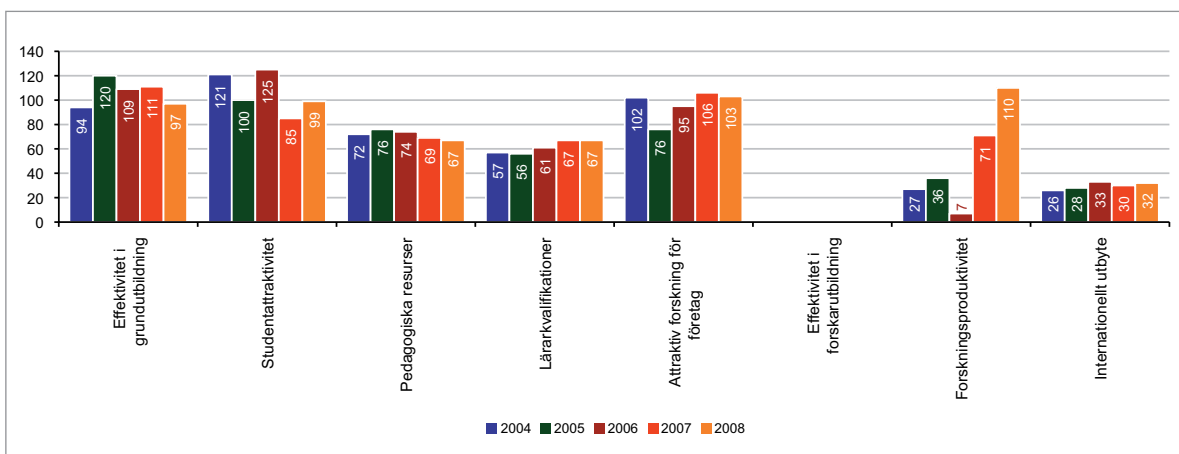

* Värdet på parametern studentattraktivitet är baserat på en jämförelse mellan antalet sökande ht 2007 och ht 2009. Höstterminen 2008 hade Högskolan Dalarna en kraftigt tillfällig topp i antalet sökande, mycket beroende på ett stort antal sökande från länder utanför EU och EES (tredje land) till ett engelskspråkigt program. När detta program togs bort från sökkomgången stabiliserades antalet sökande. För att ge en mera rättvisande bild av söktrycket till Högskolan Dalarna har vi därför valt att använda ht 2009 i stället för ht 2008 som jämförelsetermin.

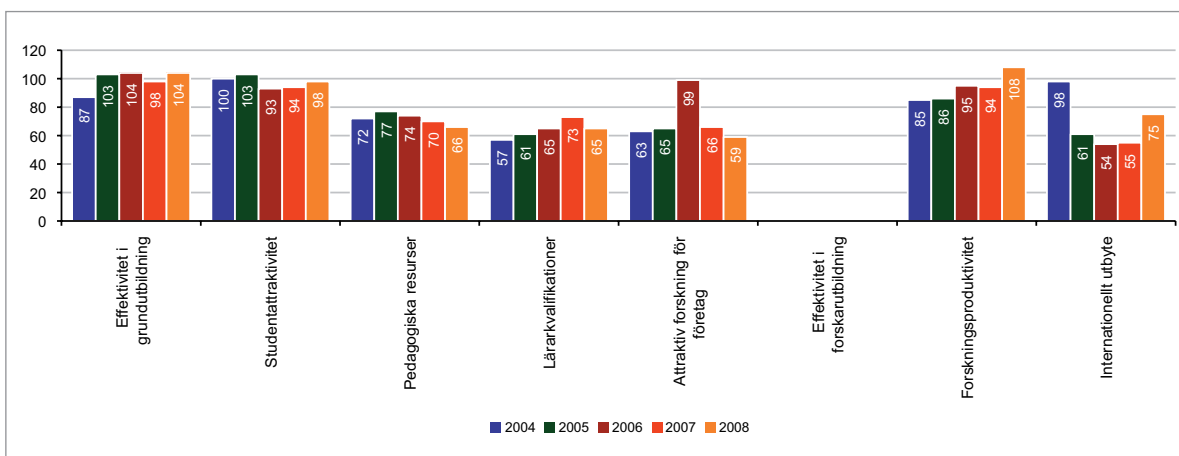
Södertörns högskola, 86 poäng, plats 22

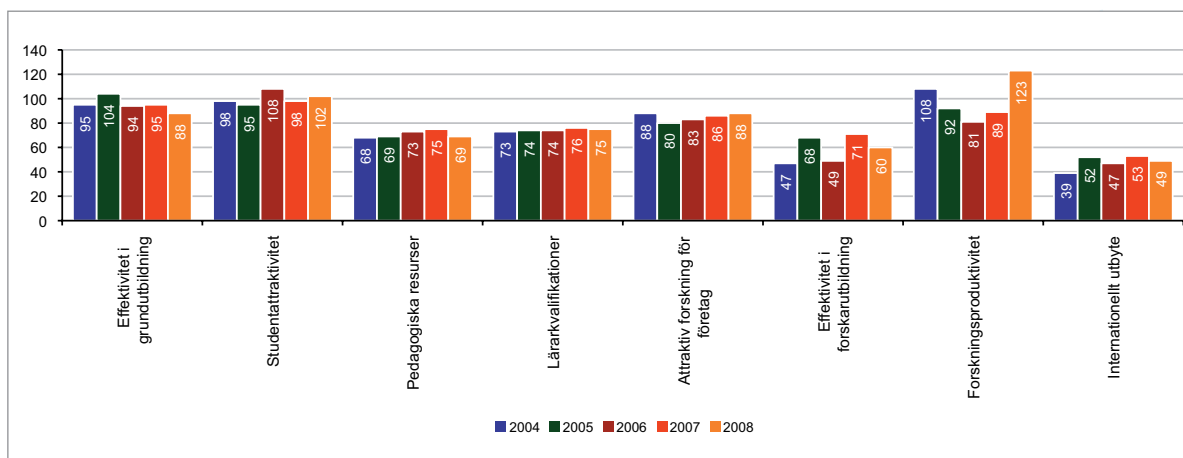
Högskolan Väst, 82 poäng, plats 23

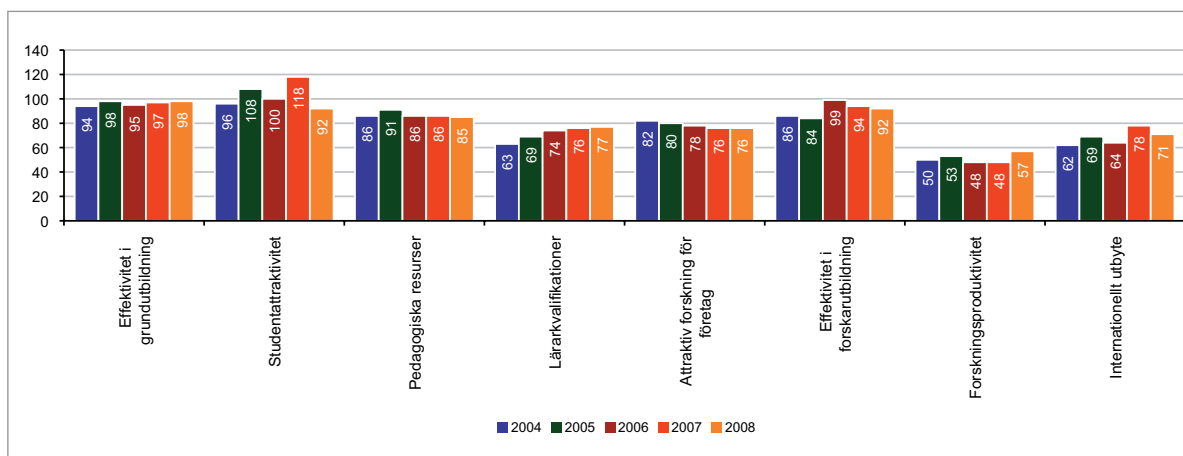
Högskolan Kristianstad, 82 poäng, plats 24

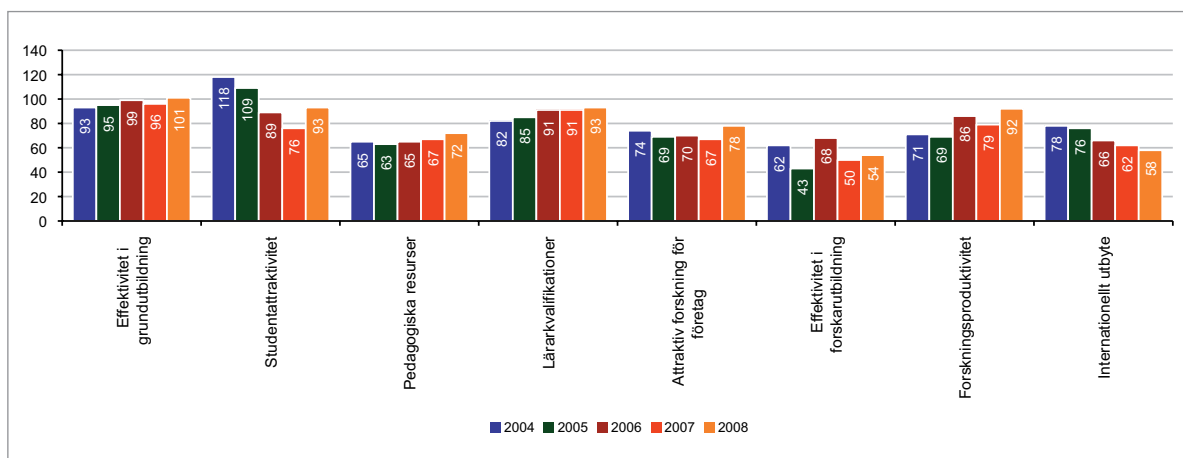
Malmö högskola, 82 poäng, plats 25

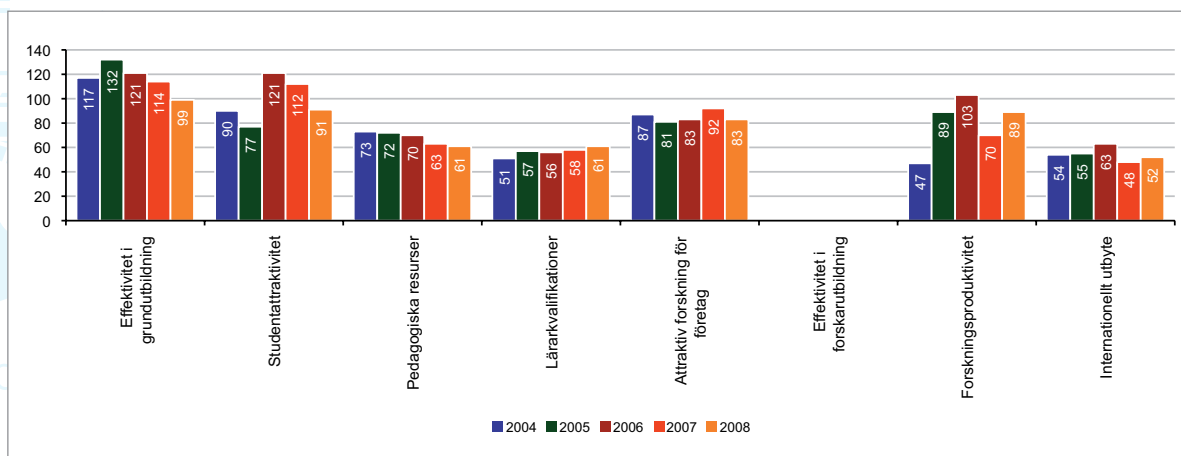
Karlstads universitet, 81 poäng, plats 26

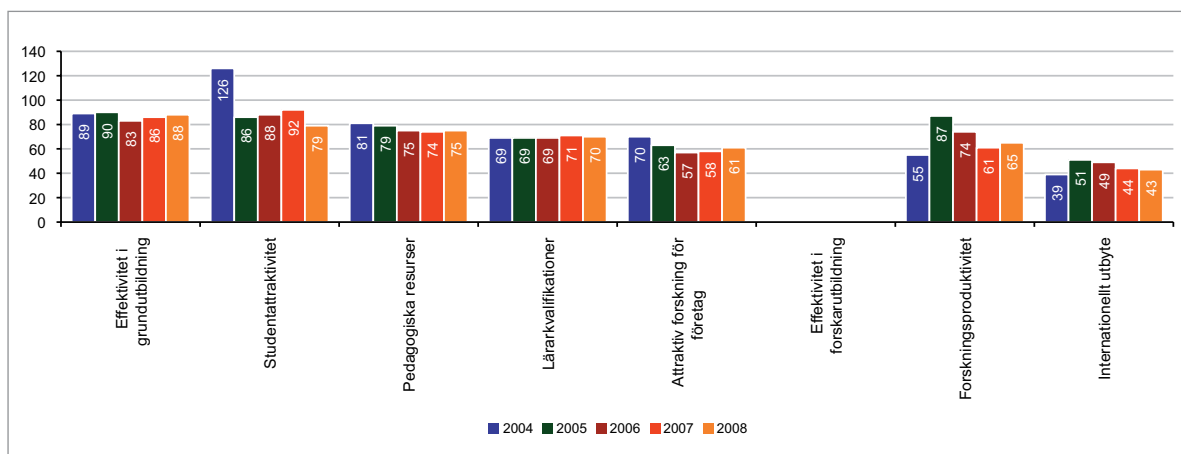
Örebro universitet, 80 poäng, plats 27

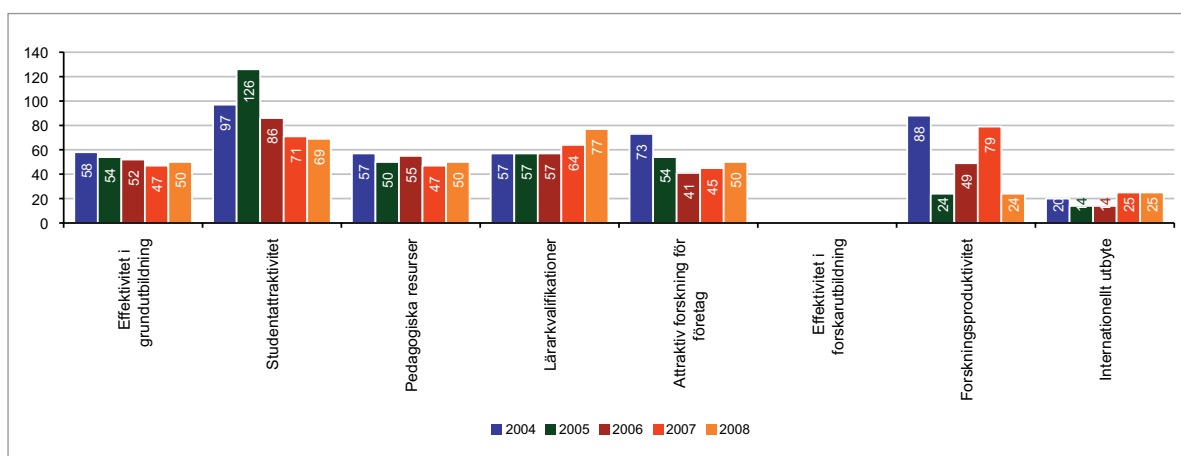
Högskolan i Borås, 77 poäng, plats 28

Högskolan i Gävle, 69 poäng, plats 29

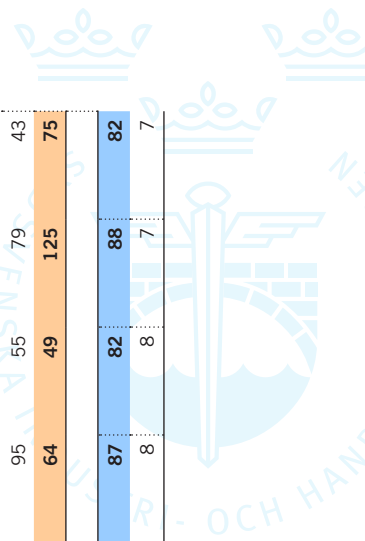

Högskolan på Gotland, 50 poäng, plats 30

Bilaga 2 Datablad för 2008

	Benchmark	Riket	LU	VXU	BTH	HK	MAH	HH	HKr	
Effektivitet i grund- utbildning	Examinationsgrad	0,21	80	114	83	87	78	97	108	
	Antal helårsstudenter i grundläggande utb	280 500	24 810	7 385	3 819	5 711	11 229	5 028	4 717	
	Antal examina i grundläggande utb	57 767	4 104	1 738	654	1 024	1 813	1 003	1 048	
	Antal poäng efter tre år	Rikssnittet	69	100	97	80	103	99	91	100
	Genomsnittspoäng efter tre år			69	67	55	71	68	63	69
1. Sammanvägt värde för effektivitet			90	106	81	95	88	94	104	
Student- attraktivitet	2. Trend, ökning av förstahandssökande sista 2 åren	1,13	110	96	131	89	102	98	98	
	Antal förstahandssökande ht 2008 genom VHS	131 635	11 463	3 882	1 381	2 731	7 318	2 032	1 619	
	Antal förstahandssökande ht 2007 genom VHS	116 233	9 232	3 589	932	2 708	6 345	1 834	1 460	
Pedagogiska resurser	3. Lärarresurser	11,7	104	75	69	73	69	63	66	
	Antal helårsstudenter per lärare	11,7	11,3	15,5	16,9	16,0	17,0	18,5	17,8	
Lärlar- kvalifikationer	4. Akademiska lärlarkvalifikationer	57	123	88	74	68	75	70	65	
	Andel disputerade lärare (%)	57	70	50	42	39	43	40	37	
Attraktiv forskning för företag	5. Andel extern finansiering	51,7	104	50	77	77	88	97	59	
	Andel extern finansiering (%)	51,7	53,6	25,7	40,0	39,8	45,4	50,3	30,5	
	Varav medel från Vetenskapsrådet (%)	18,2	25,9	12,5	0,2	8,7	16,7	4,3	15,1	
Effektivitet i forskarutbildning	6. Examinationsgrad	0,22	100	76	175	96	60	-	-	
	Antal aktiva forskarstuderande (ht)	16 922	2 293	213	95	82	70	-	-	
	Antal examina (lic + dokt)	3 654	496	35	36	17	9	-	-	
Forsknings- produktivitet	7. Publicerade artiklar relaterat till forskningsintäkter	0,86	117	56	40	137	123	70	108	
	Forskningsintäkter, mkr	27 302	3 717	227	126	132	163	88	52	
	Antal publicerade artiklar	23 344	3 721	109	43	155	171	53	48	
Internationellt utbyte	Inresande	15 397	1 728	927	218	159	286	399	230	
	Utresande	6 536	834	217	3	126	145	92	47	
	Summa	21 933	2 562	1 144	221	285	431	491	277	
	Antal helårsstudenter i grundläggande utb	280 500	24 810	7 385	3 819	5 711	11 229	5 028	4 717	
	Utresande, andel av antal helårsstudenter	100	144	126	3	95	55	79	43	
8. In- och utresande, andel av antal helårsstudenter	Rikssnittet	100	132	198	74	64	49	125	75	
OVIKTAT VÄRDE PER LÄROSÄTE:										
Antal inkluderade parametrar										
			110	93	90	87	82	88	82	
			8	8	8	8	8	7	7	

	Benchmark	Riket	LIU	GU	CTH	HJ	HB	HG	HS	HV	UU	
Effektivitet i grundutbildning	Examinationsgrad	0,21	99	106	77	124	113	24	133	100	103	
	Antal helårsstudenter i grundläggande utb	280 500	16 914	24 112	8 589	7 781	5 842	2 327	4 069	4 283	19 913	
	Antal examina i grundläggande utb	57 767	3 450	5 245	1 357	1 985	1 364	115	1 116	883	4 236	
	Antal poäng efter tre år	Rikssnittet	114	100	123	109	86	77	94	94	94	97
	Genomsnittspoäng efter tre år	69	79	69	85	75	59	53	65	65	65	67
1. Sammanvägt värde för effektivitet		107	103	100	116	99	50	114	114	97	100	
Student-attractivitet	2. Trend, ökning av förstahandssökande sista 2 åren	1,13	92	98	133	103	91	69	80	99	103	
	Antal förstahandssökande ht 2008 genom VHS	131 635	7 739	12 287	6 409	3 474	2 743	357	1 787	2 175	8 536	
	Antal förstahandssökande ht 2007 genom VHS	116 233	7 413	11 047	4 245	2 976	2 661	455	1 980	1 942	7 343	
Pedagogiska resurser	3. Lärarresurser	11,7	92	109	116	52	61	50	72	67	119	
	Antal helårsstudenter per lärare	11,7	12,7	10,7	10,1	22,6	19,2	23,4	16,3	17,5	9,8	
Lärlar-kvalifikationer	4. Akademiska lärlarkvalifikationer	57	111	114	112	68	61	77	60	67	118	
	Andel disputerade lärare (%)	57	63	65	64	39	35	44	34	38	67	
Attraktiv forskning för företag	5. Andel extern finansiering	51,7	97	84	129	115	83	50	96	103	93	
	Andel extern finansiering (%)	51,7	50,3	43,5	66,6	59,6	42,8	26,1	49,6	53,5	47,9	
	Varav medel från Vetenskapsrådet (%)	18,2	20,9	25,3	16,0	3,5	11,0	6,9	0,0	3,8	23,3	
Effektivitet i forskarutbildning	6. Examinationsgrad	0,22	110	83	136	54	-	-	-	-	112	
	Antal aktiva forskarstuderande (ht)	16 922	1 095	1 748	974	136	-	-	-	-	1 774	
	Antal examina (lic + dokt)	3 654	261	315	287	16	-	-	-	-	429	
Forskningsproduktivitet	7. Publicerade artiklar relaterat till forskningsintäkter	0,86	106	86	74	62	89	24	119	110	116	
	Forskningsintäkter, mkr	27 302	1 376	2 680	1 544	184	68	24	64	64	3 062	
	Antal publicerade artiklar	23 344	1 242	1 969	982	98	52	5	65	60	3 028	
Internationellt utbyte	Inresande	15 397	1 151	910	680	740	155	33	164	81	1 456	
	Utresande	6 536	535	530	291	450	81	13	47	26	743	
	Summa	21 933	1 686	1 440	971	1 190	236	46	211	107	2 199	
	Antal helårsstudenter i grundläggande utb	280 500	16 914	24 112	8 589	7 781	5 842	2 327	4 069	4 283	19 913	
	Utresande, andel av antal helårsstudenter	100	136	94	145	248	60	24	50	26	160	
8. In- och utresande, andel av antal helårsstudenter	Rikssnittet	100	127	76	145	196	52	25	66	32	141	
OVIKTAT VÄRDE PER LÄROSÄTE:												
Antal inkluderade parametrar		105	94	118	96	77	77	50	87	82	113	
		8	8	8	8	7	7	7	7	7	8	

	Benchmark	Riket	MdH	SU	HHS	KTH	KI	SLU	SH	KAU	ÖU	
Effektivitet i grundutbildning	Examinationsgrad	0,21	127	64	100	85	205	98	53	99	103	
	Antal helårsstudenter i grundläggande utb	280 500	7 516	27 419	1 373	12 098	5 295	3 522	5 661	7 531	8 196	
	Antal examina i grundläggande utb	57 767	1 967	3 617	284	2 120	2 236	713	621	1 530	1 735	
	Antal poäng efter tre år	Riksnittet	93	81	-	109	126	126	126	90	97	99
	Genomsnittspoäng efter tre år	69	64	56	-	75	87	87	87	62	67	68
1. Sammanvägt värde för effektivitet		110	73	100	97	166	112	112	72	98	101	
Studentattraktivitet	2. Trend, ökning av förstahandsökande sista 2 åren	1,13	83	146	88	99	88	89	87	92	93	
	Antal förstahandsökande ht 2008 genom VHS	131 635	2 398	10 316	1 363	4 783	6 197	2 512	2 013	3 015	3 783	
	Antal förstahandsökande ht 2007 genom VHS	116 233	2 554	6 222	1 366	4 283	6 215	2 499	2 049	2 906	3 576	
Pedagogiska resurser	3. Lärarresurser	11,7	68	80	71	121	300	300	66	85	72	
	Antal helårsstudenter per lärare	11,7	17,2	14,6	16,4	9,7	3,4	2,7	17,6	13,8	16,3	
Läro- kvalifikationer	4. Akademiska läro- kvalifikationer	57	74	105	133	102	109	112	105	77	93	
	Andel disputerade lärare (%)	57	42	60	76	58	62	64	60	44	53	
Attraktiv forskning för företag	5. Andel extern finansiering	51,7	126	84	170	116	118	91	169	76	78	
	Andel extern finansiering (%)	51,7	65,0	43,6	87,9	60,2	61,1	47,1	87,4	39,5	40,2	
	Varav medel från Vetenskapsrådet (%)	18,2	2,5	28,3	0,0	18,5	16,2	2,9	4,3	7,3	13,5	
Effektivitet i forskar- utbildning	6. Examinationsgrad	0,22	116	110	120	100	79	86	-	92	54	
	Antal aktiva forskarstuderande (ht)	16 922	124	1 497	158	1 599	2 154	636	-	207	458	
	Antal examina (lic + dokt)	3 654	31	354	41	344	367	118	-	41	53	
Forsknings- produktivitet	7. Publicerade artiklar retaterat till forskningsintäkter	0,86	47	92	79	94	159	66	27	57	92	
	Forskningsintäkter, mkr	27 302	185	2 081	175	1 923	3 626	1 739	276	288	314	
	Antal publicerade artiklar	23 344	75	1 640	118	1 542	4 917	984	64	140	248	
Internationellt utbyte	Inresande	15 397	389	894	148	1 275	218	320	209	285	278	
	Utresande	6 536	164	343	144	513	174	94	111	133	95	
	Summa	21 933	553	1 237	292	1 788	392	414	320	418	373	
	Antal helårsstudenter i grundläggande utb	280 500	7 516	27 419	1 373	12 098	5 295	3 522	5 661	7 531	8 196	
	Utresande, andel av antal helårsstudenter	100	94	54	450	182	141	115	115	84	76	50
8. In- och utresande, andel av antal helårsstudenter	Riksnittet	100	94	58	272	189	95	150	72	71	58	
OVIKTAT VÄRDE PER LÄROSÄTE:												
Antal inkluderade parametrar		8	94	8	129	115	139	126	86	81	80	
		8	8	8	8	8	8	8	7	8	8	

	Benchmark	Riket	HDa	UmU	MiU	LTU	HIG
Effektivitet i grundutbildning	Examinationsgrad	0,21	83	133	121	112	89
	Antal helårsstudenter i grundläggande utb	280 500	6 144	15 415	6 632	6 409	5 669
	Antal examina i grundläggande utb	57 767	1 044	4 209	1 650	1 476	1 036
	Antal poäng efter tre år	Riksnittet	86	101	84	96	87
	Genomsnittspoäng efter tre år	69	59	70	58	66	60
1. Sammanvägt värde för effektivitet	84	117	102	104	88	88	
Studentattraktivitet	2. Trend, ökning av förståhansökande sista 2 åren	1,13	154	104	106	77	79
	Antal förståhansökande ht 2008 genom VHS	131 635	2 674	7 320	2 681	2 571	2 168
	Antal förståhansökande ht 2007 genom VHS	116 233	1 529	6 224	2 236	2 954	2 434
Pedagogiska resurser	3. Läraresurser	11,7	64	122	70	87	75
	Antal helårsstudenter per lärare	11,7	18,4	9,6	16,8	13,5	15,5
Lära- kvalifikationer	4. Akademiska läraerkvalifikationer	57	68	100	81	102	70
	Andel disputerade lärare (%)	57	39	57	46	58	40
Attraktiv forskning för företag	5. Andel extern finansiering	51,7	87	83	68	109	61
	Andel extern finansiering (%)	51,7	45,1	43,0	35,0	56,5	31,7
	Varav medel från Vetenskapsrådet (%)	18,2	2,6	18,9	2,8	3,3	9,0
Effektivitet i forskarutbildning	6. Examinationsgrad	0,22	-	103	133	133	-
	Antal aktiva forskarstuderande (ht)	16 922	-	1 039	129	470	-
	Antal examina (lic + dokt)	3 654	-	232	37	135	-
Forsknings- produktivitet	7. Publicerade artiklar relaterat till forskningsintäkter	0,86	57	83	64	52	65
	Forskningsintäkter, mkr	27 302	82	1 779	284	648	109
	Antal publicerade artiklar	23 344	40	1 257	156	290	61
Internationellt utbyte	Inresande	15 397	437	735	235	364	159
	Utresande	6 536	27	231	137	75	33
	Summa	21 933	464	966	372	439	192
	Antal helårsstudenter i grundläggande utb	280 500	6 144	15 415	6 632	6 409	5 669
	Utresande, andel av antal helårsstudenter	100	19	64	89	50	25
8. In- och utresande, andel av antal helårsstudenter	100	97	80	72	88	43	
OVIKTAT VÄRDE PER LÄROSÄTE:							
Antal inkluderade parametrar	87	7	99	87	8	8	69
			8	8	8	8	7

Bilaga 3 Känslighetsanalys

Modellen är uppbyggd av åtta parametrar, som alla tar utgångspunkt i riktvärdet 100, som avser rikssnittet. Eftersom alla parametrar viktas lika får man följande effekter på det sammanlagda värdet av en förändring i en enskild parameter, se tabell 4.

Tabell 4. Hur påverkar en förändring i en indikator totalvärdet för högskolan?

Förändring i enskild parameter	Förändring av sammanvägt indexvärde
-100	-12,5
-50	-6,3
-20	-2,5
-10	-1,3
-5	-0,6
5	+0,6
10	+1,3
20	+2,5
50	+6,3
100	+12,5

Det finns också en annan metodaspekt av intresse för indikatorn studentattraktivitet. Här mäts förändringen från ett år till ett annat. Antag att en högskola år 1 har 10 000 studenter och år 2 har ökat till 11 000 studenter. För riket som antas motsvarande siffra till 100 000 respektive 105 000 studenter. Man kan då räkna på två sätt för att få fram indexvärdet för högskolan.

Alternativ 1:

$$\frac{(\text{Antalet studenter i högskolan år 2} / \text{Antalet studenter i högskolan år 1})}{(\text{Antalet studenter i riket år 2} / \text{Antalet studenter i riket år 1})} \times 100 =$$

$$= (11\,000 / 10\,000) / (105\,000 / 100\,000) \times 100 = 110\% / 105\% \times 100 = 105$$

Metoden ger alltså högskolan indexvärde 105.

Alternativ 2:

$$(\text{Ökningen av antalet studenter i högskolan i \%} / \text{Ökningen av antalet studenter i riket i \%}) \times 100 =$$

$$[(11\,000 - 10\,000) / 10\,000] / [(105\,000 - 100\,000) / 100\,000] \times 100 = 10\% / 5\% \times 100 = 200$$

Alternativ 2 ger alltså högskolan indexvärde 200.

Vi har valt att arbeta med alternativ 1. Fördelarna är dels att resultaten blir mer hanterliga (annars skulle t ex Malmö Högskola få ett indexvärde på flera hundra för studentattraktiviteten, vilket skulle ge detta värde orimligt genomslag i totalvärdet), dels att inga indexvärden blir negativa, även om t ex antalet förstahandssökande skulle minska på en högskola.

Sydsvenska Industri- och Handelskammarens rapportserie

Rapporterna finns att hämta i PDF-format på www.handelskammaren.com under Press/Publikationer – Att ladda ned. De kan också beställas på tel 040-690 24 00.

Nr 1 2009	Studieavgifter – en framtidsfråga som kommer allt närmare
Nr 2 2009	Leverantörsrelationer – så funkar de
Nr 3 2009	Ett elnät i väntan – Hur en effektivare tillståndsprocess kan spara ekonomi och miljö
Nr 4 2009	Fjärrvärme idag och i framtiden – från ett lokalt till ett regionalt perspektiv för att gynna miljön och plånboken
Nr 5 2009	Är Sverige attraktivt? Utländsk kvalificerad arbetskrafts syn på Sverige som land att arbeta och bo i.
Nr 1 2008	Vem bestämmer över skolan? En studie om roller, ansvar och makt
Nr 2 2008	Näringslivets Öresundsindex 2008
Nr 3 2008	Regionförstoring för tillväxt och jobb
Nr 4 2008	Omvärldsanalys 2008
Nr 5 2008	Högskolerankingen 2008
Nr 1 2007	Historien om Lisa
Nr 2 2007	Näringslivets Öresundsfakta 2007
Nr 3 2007	Den nya regionalekonomiska teorin och K-samhällets framväxt
Nr 4 2007	Kronoberg – världen tur och retur
Nr 5 2007	Högskolerankingen 2007
Nr 6 2007	Företag som heter Öresund
Nr 1 2006	Plats för produktion
Nr 2 2006	Emmaboda flygplats – realism eller luftslott? En översiktlig studie
Nr 3 2006	Effektiva svenska regioner
Nr 4 2006	Att vilja men hindras – invånarnas inställning till Öresundsregionen
Nr 5 2006	European Spallation Source (ESS) – En möjlighet för Sverige!
Nr 6 2006	Den svenska skolan enligt internationella studier

Högskolerankingen 2009

Kvaliteten i den högre utbildningen och forskningen är direkt avgörande för företagens konkurrenskraft. Det är bakgrunden till Sydsvenska Industri- och Handelskammarens engagemang i utbildningsfrågor. Företagen måste kunna rekrytera kvalificerad och välutbildad arbetskraft och ta del av den forskning som bedrivs. Med dessa behov som utgångspunkt har Handelskammaren tagit fram en modell för att mäta hur de svenska lärosätena presterar. En modell utgör aldrig en absolut sanning utan rankingens främsta funktion är att ligga till grund för en diskussion kring kvaliteten vid högskolor och universitet samt förutsättningarna för den högre utbildningen och forskningen.

Sydsvenska Industri- och Handelskammaren företräder som enda regionala näringslivsorganisation företagen i södra Sverige. Uppgiften är att göra Sydsverige till en bättre plats för företagen. Detta sker genom långsiktigt arbete för bättre affärsklimat samt genom affärsstöd och nätverksbyggande för fler och bättre affärer.

Handelskammaren är en medlemsorganisation som är öppen för alla företag med verksamhet i Sydsverige. Det är medlemsföretagen som är Handelskammarens uppdragsgivare och som sätter agendan för verksamheten. De många medlemsföretagen, små som stora och från alla branscher, sysselsätter fler än 150.000 medarbetare i regionen. Sydsvenska Industri- och Handelskammaren är landets största Handelskammare och en stark röst för södra Sverige.

Handelskammarens avdelning för analys arbetar med frågor som rör Sydsveriges affärsklimat och långsiktiga utveckling. En del av det material som produceras på avdelningen publiceras i Handelskammarens rapportserie. Syftet är att göra analyser och fakta tillgängliga för en bredare publik.

Fler rapporter finns på www.handelskammaren.com under Press/Publikationer – Att ladda ned

Handelskammaren
I sydsvenska företags intresse